

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

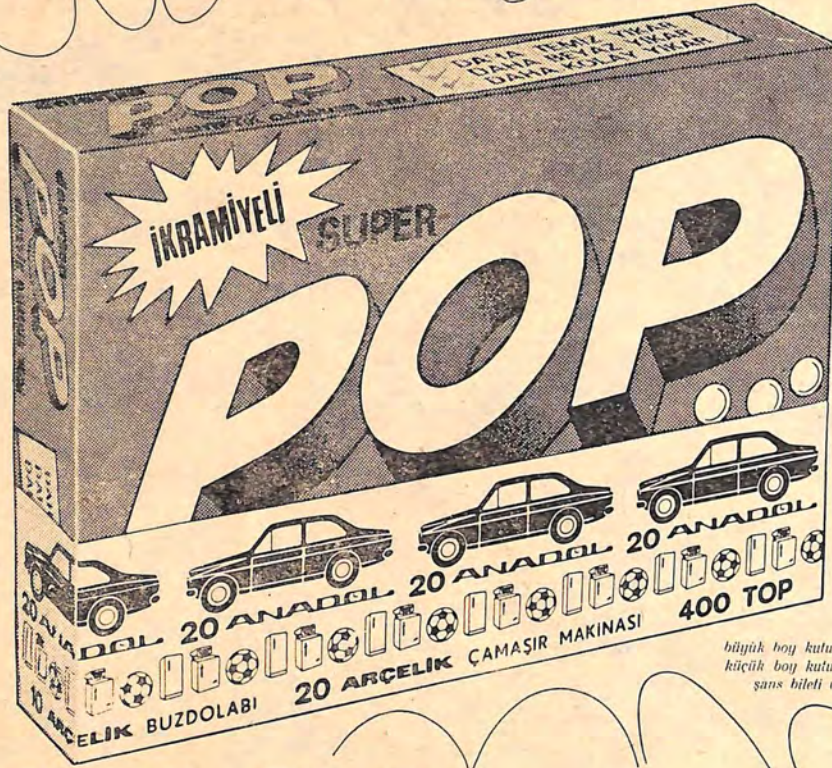
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Akbaba

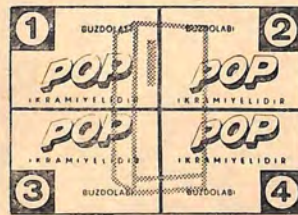
Demirefe Üçüncü Süleyman
denildi. — Gazeteler —
ÜÇÜNCÜ SÜLEYMAN!

büyük boy kutularda 2
küçük boy kutularda 1
şans bileti var

sihirli kutuyu acan kazanıyor

Şimdi POP Kutularında

20 ANADOL OTOMOBİLİ
10 ARÇELİK BUZDOLABI
20 ARÇELİK ÇAMAŞIR MAKİNASI
400 FUTBOL TOPU var

Sihirli Kutu

temizlikte birinci... ikramiyede birinci

Sihirli POP kutularından çıkacak kuponlardan dört adedini, yukarıda listesi yazılı hediyelerden herhangi birinin resmini teşkil edecek şekilde biraraya getirmek yeterlidir. (Mesela Anadolu kazanmak için üzerinde Anadolu resmi bulunan 1, 2, 3 ve 4 numaralı kuponları bir araya getiriniz).

Not: 1) Puro Fabrikası, Gripin Laboratuvarı, Puro Laboratuvarı, Yeni Ajans mensupları piyangoya katılamazlar
2) Kazananların resmi, isim ve adresi bu gazete de yayınlanacaktır.

AKBABA

Yıl: 47 Cilt: 16 Sayı: 19 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 30 Nisan 1969

TRT'YE DOKUNMAYIN!

BİR Frenk atasözü:
— Renkler ve zevkler tartışılmaz.. demiş.

Demiş ama insanların en çok tartıştığı konular zevkler ve renklerdir. Gündelik hayatımızın her kesiminde, üstümüzdeki elbisenin biçimine; alacağımız çorabın rengine değgin tartışmalar içinde yuvarlanır dururuz. Zeki'nin sesi, Safiye'nin okuyuşu, kiminin hoşuna gider, kiminin gitmez.. kimisi mavi rengi sever, kimisi yeşili.. kimi macera romanlarından hoşlanır, kimi ciddi eserlerden.. kimisi alaturkayı sever, kimisi alafrangayı.. kimisi klâsik musikiye bayılır, kimisi halk türkülerine...

Çevremizde gördüğümüz ne kadar insan varsa, denebilir ki o kadar zevk vardır. Sanki çeşit çeşit zevk, düşünce, fikir; iki ayaklı birer yaratık olmuş ortalıkta dolaşıyorlar. Bir evin içinde bile isteklerin haddi hesabı yoktur. Peder bey gazetesini okurken evin gençleri radyonun düğmesini açıp en yeni bir dansı prova ederler:

— Kapatın yahu şu gâvur havasını...

— Birak bey çocukları kendi haline!

Radyo'da Bethoven'in bir sonatı çalarken konservatuvar öğrencisi kulak kesilir ama köy kahvesinde üç telli sazı heyecanlı bekler vatandaş... Ev kadını radyo tiyatrosunun peşindedir, aile reisi ajans haberlerinin... Mürteci, mikrofonu kendi emellerine âlet etmek ister; iktidar partisi, propaganda aracı gibi kullanmayı diler...

Böyle olunca da tozdan duman-dan فرمان okunmaz.

Her vatandaşın zevkine ve her siyasi partinin fikrine göre birer radyo istasyonu kuramayacağımıza göre bu işi nasıl çözümleyeceğiz?

Cevabı basittir bu sorunun: Radyo Anayasanın radyosu olacaktır!

Başka bir çaresi yoktur bu işin... Radyonun dili, Anayasa dili olacaktır.. radyonun tutumu, Anayasa paralelinde bulunacaktır.. radyonun dünya görüşü, Anayasa çizgisini kaçırılmayacaktır...

Biliyoruz ki bazı kişiler radyoya:

— Dilini eşek arısı soksun.. diyorlar.

Peki... Hangi dili istiyorlar bunlar?

27 Mayıs'tan önce Genel Kurmay Başkanının adı, Erkam Harbiye-i Umumiye Reisi'ne döndü-

İktidar, TRT Kanununu mutlaka çıkarmak istiyor. — Gazeteler —

Yazısız

rülmüştü; 1961 Anayasasında Genel Kurmay Başkanı oldu tek-rar...

Öyleyse ne diyecek radyo?

Elbette «Genel Kurmay Başka-nı» diyecek.

Mikrofonda konuşan spiker, «intihap» diyecek elbet, «seçim» diyecek.. «Teşkilâtı Esasiye Kanunu» diyecek, «Anayasa» diyecek.. «mebus» diyecek, «milletvekili» diyecek.. «Tahki-kat» diyecek, «kovuşturma» diyecek.. «teklif» diyecek, «ö-nerge» diyecek.. «sual» diyecek, «soru» diyecek.. «kaza» de-miyecek, «yargı» diyecek.. «müsa-vi» diyecek, «eşit» diyecek.. «amme» diyecek, «kamu» di-

yecek.. «lâyihâ» diyecek, «ta-sarı» diyecek.. «mâni» diyece-cek, «engel» diyecek.. «kat'i» de-miyecek, «kesin» diyecek...

Zevkler ve renkler tartışılma-yacağına göre bazı vatandaşların yeni kelimelerden, bazılarının es-kilerden hoşlanması olağandır. Ne var ki Radyo'nun 34 milyon-luk zevkler ve renkler denizinde yolunu bulması için kullandığı pusla Anayasa'dan başkası ola-maz.

Son günlerde TRT üstüne kav-galar çöğalmıştır. İktidar ile mu-halefet, memleketin bütün önem-li dâvalarını bir yana itelemişler; mikrofon üstüne kıran kırana bir güreşe girmişler. Onların derdi

başka.. vatandaşın derdi başka... Hani Baba Erenler eski devirde padişahı hâl etmeye yönelik bir kalabalığa karışmış, Babîâlî'ye doğru giderlerken çevresindeki-ler gibi bağırırmış:

— İstemezük, istemezük...

— Neyi istemiyorsun Baba? diye sormuşlar.

Düşünmüş Bektâşi:

— Rakıya su katıyor, meyha-neci Apostol'u istemezük.. demiş.

Bunun gibi TRT'ye karşı her vatandaşın istemezük'ü bir baş-ka türdül.. Kimisi Acemkürdi fas-lımı istemiyor, kimisi suzidilârâ'dan hoşlanmıyor, kimisi Bach ile Mozart'ı veto ediyor...

Ama ya TRT'nin Anayasa ile sağlanmış bağımsızlığı?

Onu istemiyen var mı?

Anayasa değiştirilmeden hiç kimse radyonun bağımsızlığını yok edemez.

Radyonun genel müdürünü iktidara bağlamak memlekette hu-zursuzluk yaratır. Biliyoruz, zevk-ler ve renkler tartışılmaz, ama radyonun bağımsızlığı bir zevk ve renk meselesi değil, bir Ana-yasa davasıdır.

Lütfen o davayı çürütmeye ça-lışmasın iktidar partisi!.. Geç-mişteki derslerden nasip alacak kadar basiret sahibi olanlar, Radyo bağımsızlığı üstünde tit-remelidirler. Çünkü radyonun bağımsızlığı demek, bir parça da vatandaşın siyasi iktidar karşı-sındaki bağımsızlığı demektir.

AKBABA

AKBABA

Gelecek hafta

BEŞ RENKLİ İLÂVELİ

Akbaba bu fevkalâde ilâvede size beş renkli karikatürlerle sayfeler dolusu neşe ve nükte dağıtacaktır.

AKBABA'nın BÜYÜK YENİLİĞİ

Bütün kalemlerimiz, bütün fırçalarımız haftalardır bu büyük yenilik için çalıştı.

BÜYÜK YENİLİĞİMİZ

Gelecek hafta Akbaba'da

Ensesi kalın beyefendi

ENSESİ kalın beyefendi, arabasının kapısını kapayan hususî şoförüne:

— İnşaat! diye emir verdi.
Şoför, selâmı oturtup:
— Başüstüne beyefendi, dedikten sonra gaza bastı.

Ensesi kalın Abdullah bey, araba hareket eder etmez, bir Kent sigarası yaktı. Şoföre:

— Hepsini dolaşacağız, dedi.
— Başüstüne beyefendi!

Yollar geçtiler, caddeler geçtiler, çok kocaman inşaatın önünde durdular. Beyefendinin çok uzaktan kuğu renkli arabasını gören taşaron: — Davranın ulan küreğe ekmek düşmanları, beyefendi geliyor! diye bağırdı.

Aksama dek onbeş liraya kürek sallayanlar, harç taşıyanlar daha bir başka çeşit küreklere sarıldılar, daha bir başka çeşit harç kovalarına sarıldılar... Kuğu renkli araba durur durmaz, şoförden önce taşaron koşarak arabanın kapısını açtı. Önce okkalı bir selâm kondurdu, sonra:

— Hoşgeldiniz beyefendi! dedi.
İki elini önünde kavuşturup, başını önüne eğerek:

— Bugün hasır betona başladık beyefendi! dedi.

Ensesi kalın beyefendi, arabadan şöyle bir çıktı, şöyle iki yanına bir baktı:

— Çimento durumu nasıl? diye sordu.

— İyi beyefendi.

— O taşlaşmış torbaları kullanıyorsunuz değil mi?

— Evet beyefendi!

— Sonra dediğim gibi, her ölçüye iki torba çimento eksik koyacaksınız!

— Koyuyoruz beyefendi.

— Hasır betonunu oniki santim yerine dokuz santim yapacaksınız!

— Başüstüne beyefendi!

— Bir şeye ihtiyacınız var mı?

— Sağlığınıza duacıyız beyefendi!

Kuğu renkli arabanın kapısı açıldı, ensesi kalın Abdullah beyefendi arabaya kuruldu, taşaronun okkalı selâmıyla oradan uğurlandı...

— Şimdi mandraya sür!
— Başüstüne beyefendi!

Mandıra, şehre biraz uzaktı. O arada ensesi kalın Abdullah beyefendi çimento meselesini rahat rahat hesapladı. İçinden:

— Yüzbin! dedi.

Mandraya geldiklerinde, bu kez tam üç kişi kapısında selâm durdu, hayvanlara bakan, yoğurt yapan, yağ yapan...

— Nasıl gidiyor? dedi Abdullah beyefendi.

Üçü birden:

— Sayenizde iyi gidiyor beyefendi, dediler.

— Dün bana göndermiş olduğunuz tereyağını tattım, yağ fazla yağa benziyor... Zannederim durumunuz siz de farkındasınız?

Yağcı:

— Beyefendi çok özür dilerim, dedi, dün büyük bir yanlışlık olmuş. Yeni aldığımız bir işçi tereyağının içerisine patates ezmesi katmaksızın arabaya yükleyivermiş... Onbeş günlük parasını keseceğim beyefendi!

— Olmamalı böyle şeyler anlattınız mı, olmamalı!

— Evet beyefendi, olmamalı...

— Süte katacağınız suya da dikkat edin, bugünlerde çamur gibi akıyor sular.

Sütçü:

— Sütçü:

— Başüstüne beyefendi! dedi.

— Bir eksikliğiniz var mı?

— Sağlığınıza duacıyız beyefendi, sayenizde hiçbir eksikliğimiz yok! dediler üçü birden...

Kuğu renkli arabanın kapısı kapandı, üç el selâma durdu, beyefendi mandradan saltanatla uğurlandı...

— Sucukhaneye sür!

Kuğu renkli arabanın kornası sucukhanenin kapısında öter ötmez, sucukhanenin kasabı, kıyıcısı, karıştırıcısı, doldurucusu hızla fırladılar dışarıya... Dördü birden kapının koluna yapıştılar. Beyefendi:

— İnmiyeceğim, dedi.

Ponpon beyaz elleriyle, cam kolunu birazcık çevirdikten sonra:

— Nasıl gidiyor işler? diye sordu.

Dördü birden, ellerini önlerinde kavuşturarak:

— Sayenizde çok iyi gidiyor beyefendi, dediler.

— Yeni hayvan işi ne oldu?

Kasap, boynunu biraz daha bükerek:

— Kulunuz dün döndü Anadolu'dan, dedi. Tanesi ikiyüz ile üçyüz

lira arasında onsekiz hayvan daha satın aldım.

— Hayvanlar nasıl?

— Dördü uyuz beyefendi, beşi topal, altısı onbeş yaşın üstünde, ikisi ölmek üzere!...

Ensesi kalın Abdullah beyefendi:

— Ya biri? diye sordu.

— O yolda gelirken öldü beyefendi.

— Ben anlamam, mesulü sensin, ölecek hayvan almayaydın...

— Ama beyefendi, ancak bu paraya!...

Kıyıcı:

— Beyefendi, o bir hayvanın yerine, tüm diğer hayvanların içkembelerini, barsaklarını, kulaklarını da kıydık, diye söze karıştı.

Karıştırıcı:

— Beyefendi, yalnız kiremit tozumuza bitti, dedi.

— Alın bir çuval! Unutmayın, bir çuval kiremit tozu, yarım çuval kırmızı biber...

— Sonra beyefendi, o sarımsak kokusu veren ecamız da bitti!

— Ben göndertirim.

Üçü birden:

— Sağolunuz beyefendi, dediler.

— Başka bir eksikliğiniz?

— Sağlığınıza duacıyız beyefendi.

— Sür!

Dört el selâmladı, beyefendiyle... Beyefendi bir Kent sigarası daha yaktıktan sonra:

— Şimdi fırına! dedi.

— Başüstüne beyefendi.

Fırına geldiklerinde onları, fırının mesul müdürü karşıladı. Müdür, kapının koluna yapışınca, beyefendi:

— İnmiyeceğim, dedi. Camı araladı. Nasıl gidiyor işler? diye sordu.

— Sayenizde çok iyi gidiyor beyefendi!

— Gram işi?...

— Vallahi beyefendi belediye bugünlerde işi biraz sıkı tutuyor. Ekmeklerden yalnız sekizer gram çalabiliyoruz.

— Madem öyle, mayayı değiştirin biraz!

— Başüstüne beyefendi.

— Biraz da hamur çıkarın, böylece on gram çalmış oluruz!

— Başüstüne beyefendi.

— Un işi?

— Vallahi son almış olduğumuz un bitti.

— Ne diyorsunuz?

— Zataâlinizi telefonla aradım...

— Derhal alın o undan. Paçal olacak anladınız mı, paçal olacak. Sonra tuzu da tekne de çikilogram çıkarın!

— Başüstüne beyefendi!

— Başka bir eksikliğiniz?

— Sağlığınıza duacıyız beyefendi.

— Sür!

— Şaraphaneye değil mi beyefendi?

— Evet!

Araba ok gibi fırladı, geride mesul müdürün selâmını bırakarak...

Bir karakolun önünden geçerken, beyefendi:

— Bir dakika, dedi, karakolun önüne çekin, başkomiserin bir kahvesini içeceğim.

Kuğu renkli araba karakolun önünde durdu. Şoför kapıyı açıp selâmı kondurdu, beyefendi merdivenleri ağır ağır çıktı. Komiserin kapısını çaldı, açtı, içeriye girdi. Komiser:

— Ooo, beyefendi, hangi rüzgâr attı beyefendi, buyurunuz beyefendi! diyerek yerinden fırladı, Abdullah beyefendiye yer gösterdi.

— Şöyle bir geçiyordum da...

— Aman ne iyi ettiniz, ne iyi ettiniz. Kahve nasıl olsun beyefendi?

— Orta olsun.

Zile bastı, gelen bekçiye:

— İki orta şekerli, dedi. Sonra beyefendiye döndü:

— Nasılsınız beyefendi? diye sordu.

— Teşekkür ederim.

O sırada komiserin gözü, masanın yanında demindenberi dinlenmekte olan, üstü başı yırtık, avutları çökük, gözlerinin ferî uğmuş adama takıldı. Tekrar zile bastı. İçeriye giren polise:

— Alın şu iti, dedi. İfadesini almaya kadar nezarete beklesin köpçülüs!

Avutları çökük adam, ayaklarını sürüye sürüye çıktı polisin önü sırtına...

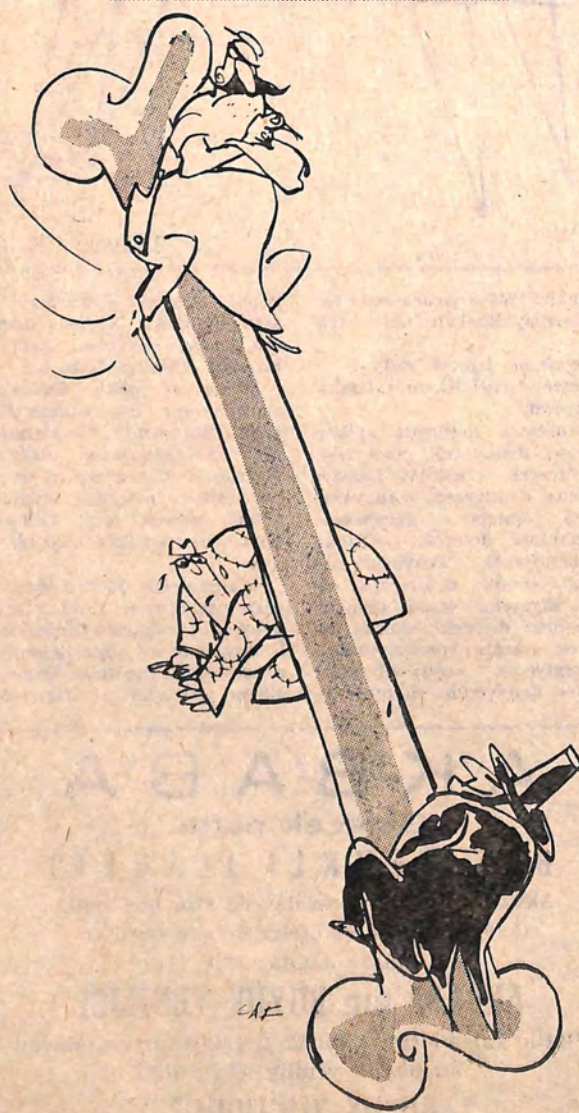
Beyefendi sordu:

— Nedir suçu?

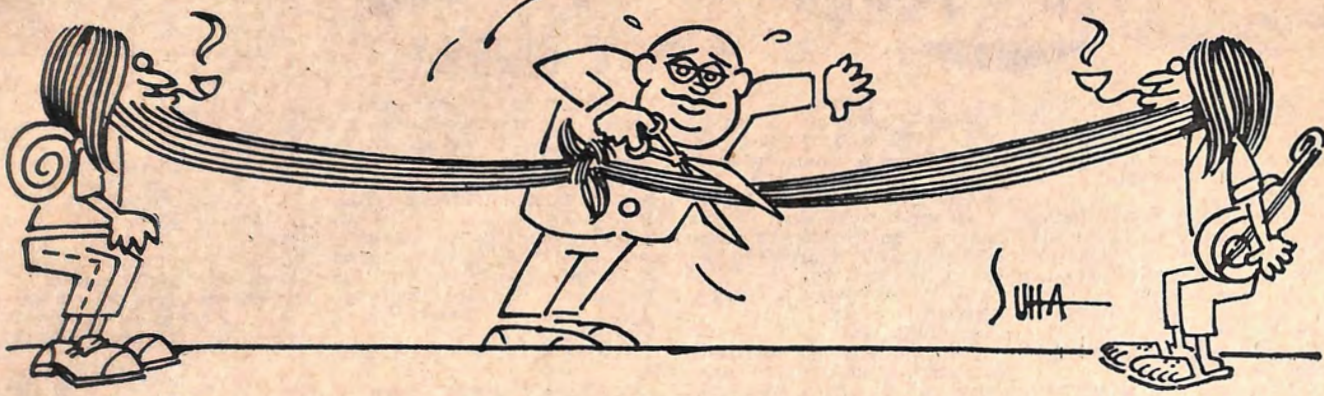
Komiser:

— Ekmek çalmış it, dedi, ekmek... Eee, beyefendi daha daha nasılsınız bakalım?...

Muzaffer İZGÜ

Et fiyatları durmadan yükseliyor. — Gazeteler —

Yazısız

YIRMİNCİ Yüzyılda gerek insanların, gerek ulusların batmaları da, çıkmaları da en çok şuna bağlı:

Başkalarına bir şeyler satabiliyorlar mı, satamıyorlar mı?

Bizde de sağ-sol, kapitalizm-sosyalizm, yâni özel teşebbüs taraftarlığı ve aleyhtarlığı konularından önce üstünde durulması gereken soru şu:

— Türk özel t. ebbüsünün gücü nedir? Başka ülkelerin özel t. ebbüs çevreleriyle yarışabiliyor mu? Yurt dışına bir şeyler satabilecek mi, satamıyacak mı?

Bu sorulara verilecek dürüst cevapların hiç sevinçli olmadığını görmemek imkânsız. Resmi kaynaklı istatistiklerimiz bile ihracatımızın yıllık ithalatı karşılamaktan, hele hızlı kalkınmayı finanse edebilmekten çok uzak kaldığını ispatlıyor.

İşin kötüsü, bunun şu ya da bu hükümetin tutumu gibi geçici durumlarla ilgili olmadığım, kökü tarihte bulunan ulusal özelliklerimizden ileri geldiğini gösteren belirtiler var.

Yurt dışına çıkıp da yolu Batı'nın büyük merkezlerindeki kocaman bakkaliye mağazalarına düşen vatandaşlarımızın hep acı acı anlatıkları bir durumdur:

— Anlayamadım gitti kardeş! Hadi başkaları gibi motor falan yapıp satamıyoruz; ama Tanrı vergisi iklim sayesinde elimizin altında yetişen sebzeyi, meyveyi falan da mı paketteyip yollamaktan âciziz? Mağaza raflarında Filipin'lerden tut da Güney Afrika'ya kadar dünyanın dört bucağından getirilmiş envai çeşit konserve, monserve, dizili; bizden ilaç için tek bir teneke yok!

Geçen gün bir Amerikalı hanım İngilizceye çevrilmiş bir yemek kitabını gösterdi bana:

— Doğrusu hayâl kırıklığına uğradım, dedi. Bizim de hep bildiğimiz şeyler...

Gerçekten kitapta tarifi verilen yemeklerden çoğu makarna, omelet vesaire çeşitleri gibi dünyanın her yerinde bilinen standard şey-

YELPAZE

REFİK ERDURAN

«İSHKEMBEH» ÇORBASI

lerdi. Hanım arkadan bir başka kitap gösterdi:

— Asıl enteresan tarifler bunda.

Baktım, kitabın adı «Ermeni Yemek Hazinesi». Genel Ermeni Yardımlaşma Birliği adındaki bir teşekkülün Detroit Kadınlar Kolu tarafından ilk defa 1949 yılında yayınlanmış. Elimdeki nü-

hanın basıldığı 1959 yılına kadar tam oniki baskısı yapılmış. Önsözünde açıklandığına göre kitabın satışından edilecek kâr, çeşitli Ermeni dâvalarının finansmanında kullanılacakmış. Yayın komitesinde şöyle isimler:

Mrs. Harri Berberyan, Arda-vast Kaşkaşyan, Mrs. Gabriel Garabetyan, Grace Pilavyan, Mrs. Joseph Papelyan...

(Billâhi uydurmuyorum: isimler aynen bunlar! Ayrıca, Ermenilerle alay etmekte yahut «Bizim kültür hazinelerimizi çalıyorlar» kabilinden budalaca yakınlara niyetlenmekte değilim. En sondaki tatsızlıklar hariç, tarihte Türklerle Ermeniler arasında çok verimli bir kültür birliği olmuş, Ermeniler bu ortak kültüre büyük hizmetlerde bulunmuşlardır. Aşağıda sözünü edeceğim dil ortaklığı da aynı ortaklığın sonucu zaten.)

Şimdi Amerikalı ehlikeyif hanımın pek beğendiği kitaptaki yiyecekleri bakın. Bazılarının adlarının yazılışı bile ya Türkçedekinin aynı, ya da pek az değişmiş:

Arpa, dolma, helva, kebab, patlıcan, pilaf, plaki, sarma, simit, yahnî, kadayif, paklava, kaimak, lokoom, mantı, muhallebi, pastırma, karni yarek, hunkar beyendi, mousakka, targhana, tarama, sini kofta...

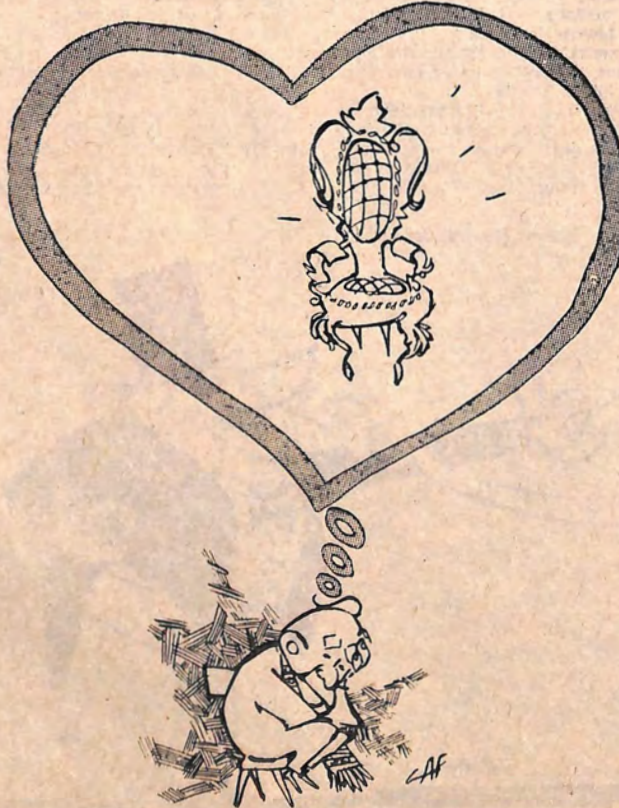
Bazılar ise vatandaşlık değiştirirken tanınması güç hale gelmişler:

Beoreg (bürek), cheoreg (çörek), bulghour (bulgur), keyma (kıyma), midia (midye), pagla (bakla), shehrieh (şehriye), bo-ughlama (buğulama), chee kuf-ta (çiğ köfte), cheop kebab (çöp kebab), ekshili (elçili), codum boudi (kadın budu), imrig (irmik), ishkembah (ışkembe), jajik (cacık), kurabia (kurabiye), lahmajoon (lâhmajoon), bourma (burma), tourlu guevech (turlü güveç), imom bayeldi (imam bayıldı)...

Evet, bendeniz motor yapıp satmamızdan, hattâ Tanrı vergisi sebzeleri falan ihraç etmemizden geçtim, ata mirası yiyeceklerimizin tariflerini —kendilerini değil— kâğıda bastırıp dışarı yollamayı bile beceremiyoruz nedense.

Özel teşebbüsümüz aslında teşebbüsten bu kadar uzak kaldıkça, kamuoyumuz da sanki doğru dürüst bir özel teşebbüsün kaderini çizmeye çalışıyormuş gibi havâî sağ-sol tartışmalarıyla oyalandıkça, ne ekonomimiz «imom bayıldı» karışıklığından kurtulur, ne de kafamızın içi «jajik» şaşkınlığından.

Refik ERDURAN

SUN'I KALB!

Ne kantarmıs ya!..

RIFAT ILGAZ

ŞİMDİYE kadar bahşış diye, hediye diye çok rüşvetler vermiştim ama böylesi yeni geliyordu başıma. Bundan önce verdiklerimin bir özelliği vardı: İstenmemiş olmaları...

Bu seferki açıktan açığa istenmişti, hem de kaç lira olduğu belirtiltilerile, vergi keser gibi... Hepsinden kötüsü yivş yivş bir gülüşle, alay edercesine isteniyordu. İşi yokuşa süre süre... Eşeği kaybettirip buldura buldura...

«Elli lira!» demişti gözlerimin içine baka baka...

«Ne parası bu?» diye sormuştum.

«Kantar payı!»

Kaşlarını çatıp:

«Vermiyorum!» diye direttiğim zaman da hiç kızmamış, gözlerinin içine kadar gülmişti:

«Cancağzın bilir!» demişti, «Seni zorlayan yok! Görevim, araba basküle oturdur mu kaç kilo geldiğini söylemek! Eğer 950'den fazla gelirse vergisi 500 lira kadar farkedir senede. Paran bolsa ödersin her sene tıkr tıkr...»

Dört yıl imanım gevremiştii Almanya'da. Bütün işçiler gibi yememiş, içmemiş memlekete bir arabacık sokabilmek için peynir ekmeğe, sosis ekmeğe yatmışım. Kapikule'den sokana kadar ne bahşışler, ne hediye-ler vermemiştim. Bu seferki göz göre göre haracıtı.

İki boydu arabalar, benim arabam 950 kilodan düşük olduğu için, küçük boydan sayılıyordu. 934 kilo olduğunu, kilosu kilosuna fabrikası yazmıştı bir alüminyum parçasına da arabanın burnuna çakmıştı. Böyle terslik edenlerin gözünün içine sokmak için.

Sayın kantarcımız tartmaya bile yanasmamış:

«Biliyorum!» demişti, «Bu arabalar, kilosu kilosuna tam 965 kilodur. Boşuna yorma beni!»

«Havır!» diye direttiğim, «Tam 934 kilo! Nah yazılı işte, burnunda!» «Yazılı olabilir! Görevim kantarcılık! Tartarız! Şu var ki bu model Opel'ler tam 965 kilo!»

Biraz daha açıklamak gereğini duymuştum:

«Tabii her zaman değil! Bahşışi

verilmediği zamanlar!»

Demek arabamın 934 kilo olduğunu o da biliyordu. Elli lirayı vermezsem kantarla oynayıp en azdan söylediği kiloyu tutturacaktı. Ben de böylece her sene açıktan 500 lirayı ödeyecektim tıkr tıkr. Ne olursa olsun, vermiyecektim bu parayı! Gözümlü açacak, el çabukluğu yapmasını önleyecektim:

«Geç kantarın başına da...» dedim, «Tartalım!»

«Hay hay!»

Atladım arabama, kantarın önündeki madeni zemin üzerine yavaş yavaş yürüttüm. El frenini çektim. Koştum kantarcının kulübesinin penceresine. İçerde baskülün düğmeleriyle bir süre oynadıktan sonra sarı bir düğmeye sıkıca bastı. Yol kenarlarındaki otomatik tartılardan çıktığı gibi bir kart fırladı delikten. Kendisi göz ucuyla bile bakmadan uzattı bana:

«Oku!»

Okudum:

«1082 kilo!»

Aynı yivşık gülüşle:

«Nasıl?» dedi, «Hiç aldanmamışım değil mi?»

«Olamaz!» diye bağırardım, «Nasıl olur!»

«Gözünün önünde tarttık!»

«Aklım ermez benim, kapağın içinde yazılı! Fabrikası yanlış yazmaz!»

«Fabrikası yanlış yazmazsa, bu kantar da yanlış tartmaz. Bu da Alman malı!»

Hiç düşünmeden yapıştırdım:

«Kantarcı ne malı?»

Ağzımdan çıkıvermişti bu söz. «Vay, vazife başında hakaret haa!» diye üzerine yürümesini beklerken büsbütün yılışarak:

«Bakıyorum, Almanlara fazla güveniyorsun, Alman fabrikalarından çıkan mallara...» dedi, «İklim farkını hiç hesaba katmadan... Bu kantar da, araba da Almanya'ya göre ayarlanmış... Elbet bu kadar fark yapacak, iklim farkı!»

Gözümün önüne birden Almanya'daki kantarcılar gelmişti. Hiç benzemiyorlardı bizim kantarcılara... Belki de bu da iklim farkından! Şöyle bir süzdüm tepeden tırnağa... Tü-

vit ceket, Nyltest gömlek vardı sırtında... Alt yanında da tiril tiril kaşe pantolon... Trevira bir kiravat sarkıyordu, kayışının pırl pırl yanan tokasına doğru... Doğruydum, iklimi çok başkaydı buraların! Almanya'da güneşli günlerde kantarın topuzuna güderi eldivenle yapılmazlardı böyle. Hele iş için gelenlere böyle tepeden alay edercesine hiç bakmazlardı. Her halde iklim farkından olacak, pek bilmezlerdi yivş yivş gülmesini.

Hâlâ gülüyordum gözlerimin içine baka baka.

«Kantarına da inanmıyorum!» dedim, «Sana da!»

Sırtarak:

«İnanmayabilirsin!» dedi, «İtiraz etmek hakkın! Gider Maliyeye itirazını yaparsın!»

«Gidiyorum!»

«Gitmeden de olurdu ya... Aklına koydun bi kere. Haydi gülegüle!»

Gülüyordum! Neden gülüyordum, niçin gülüyordum, anlamıyordum! Hayır hayır, çok iyi anlıyordum. Sırtarak, yılışarak, yivşarak haraç istiyordum benden. Rüşvet istemek bile değildi bu! Haraç istemenin erkekçe bir yanı vardı. Gücünü ortaya koyarak istenirdi haraç. Kurban olayım, bıçağımı dayayıp haraç isteyen göğsü kılı kabadayırla! Bu adam bıçağını, tabancasını göstermiyor, yalnız yeni fırçalanmış dişlerini göster göster istiyordu. Buna dayanılmazdı işte!...

Atladım arabaya, doğru garaja.

«Boşaltın depodaki benzini!» dedim.

Boşaltılar.

«Bagajda ne varsa çıkarın!» dedim, «Kriko, stepne, el lâmbası, teneke, ne varsa!»

Ne varsa çıkardılar.

«İngiliz anahtar! Tornavida!» Onları da attılar dışarıya.

«Trafik üçgeni!»

O da çıktı.

«Radyotördeki suyu da yanlayın!» Suyu da yarıya indirdiler.

«Haydi eyvallah!»

Yeteri kadar benzine çıktım yola. Maliyede, ayakta yazdığım dilekçe: verdim itiraz komisyonuna. Yazmadığım ayrıntılarını da ağızdan anlat-

maya başladım. Yer gösterip dinlediler. Kahve bile ısmarladılar üstelik...

Her şey yolunda gidiyor derken, karşı masada oturan en gülyüzlüsü, dilekçeme uzun uzun bir şeyler yazıp tutuşturdu elime:

«Buyrun, doğru Defterdarlığa!»

«Aman!» dedim, «Trafikten aldığım mühlet bu akşam doluyor!»

«Zararı yok!» dedi, «Opel acentasına da uğrayıp arabanın kaç kilo olduğunu bildirir bir belge de aldınız mı, tamamdır!»

Gülüyordu bu memur da... Bir Bakanın yurttaş gülyüzlü davranışını, diye genelgeyle yaptığı uyarı, harfi harfine yerine getirmek için olacaktı bu gülüş. Ah, keşke sayın Bakan bu memurlara daha başka uyarılarda da bulunmuş olsaydı!

Acentadan belgeyi aldım, dilekçeye ekleyip götürdüm Defterdarlığa. Verdiğim dilekçeyi okudular, belgeyi incelediler:

«Tamam!» dediler, «Doğru Maliye'ye!»

«Ordan geliyorum ben!»

«Gene oraya gideceksin!»

«Dolaştırmayın beni boşuna! Vak- tim doluyor!»

«Bu sefer son!»

Yitirdiğim zamanı yoldan kazanmak için son hızla sürüyordum arabayı. Sirkeci'den geçerken tam istasyonun karşısında zıkk diye durmaz mı!

«Ah!» dedim, «Benzin bitti!»

Arabalarından çıkan şoförler, kendilerine yol açmak için, tuttukları gibi benzinciye kadar ittiler arkamdan Beş liralık benzinle buldum Maliyeyi. İki saat önce bıraktığım memurlar göylesine değişmişlerdi ki, onlar gitmişler, yerlerine başkaları gelip oturmuşlardı sanki.

«Buyrun!» diye uzattım havale edilmiş dilekçemi.

Bir saat önce kahve ısmarlayan memurdur karşımdaki. Beni yeni görürümüş gibi yüzüme baktı baktı da:

«Nedir o?» diye sordu.

«Havale ettiler size, Defterdarlık- tan!» dedim.

«Tartı itirazı mı?» dedi, «Artık ya- rına!»

«Aman!» dedim, «Biliyorsunuz, bu akşam doluyor süresi! Bir imza, bir imzacık!»

«Ne imzası! Tartılacak araba, im- za sonra!»

«Biliyorsunuz ki, bu araba...»

«Tartılacak!»

«Belge de aldım acentadan...»

«Tartılacak!»

«Peki!» dedim, «Tartılacaksa ça- buk olalım!»

Birbirlerinin yüzüne baktılar. Bi- ri:

«Haydi Hürşit' bey!» dedi, «Gidiver kantara kadar.»

Atladık arabaya. Yolda, eski hava- yı yeniden estirmek için, güneşten, yağmurdan, bahardan, yazdan tuttu- rarak girmek istiyordum konuya, boşuna! Adam dilini yutmuştu san- ki. Bir ara:

«Uzatmıyacaktın bu işi!» dedi.

«Uzatan ben değilim ki!»

«Sen değil de kim?»

«Kantarcı!»

«İş, onun işi değil, senin işin!»

«Terslik eden o!»

«Hiç sanmam!» dedi, «Çok terbi- yeli arkadaşları!»

«Doğru!» dedim, «Terbiyesine hiç diyecek yok! Üstelik de çok güler- yüzlü!»

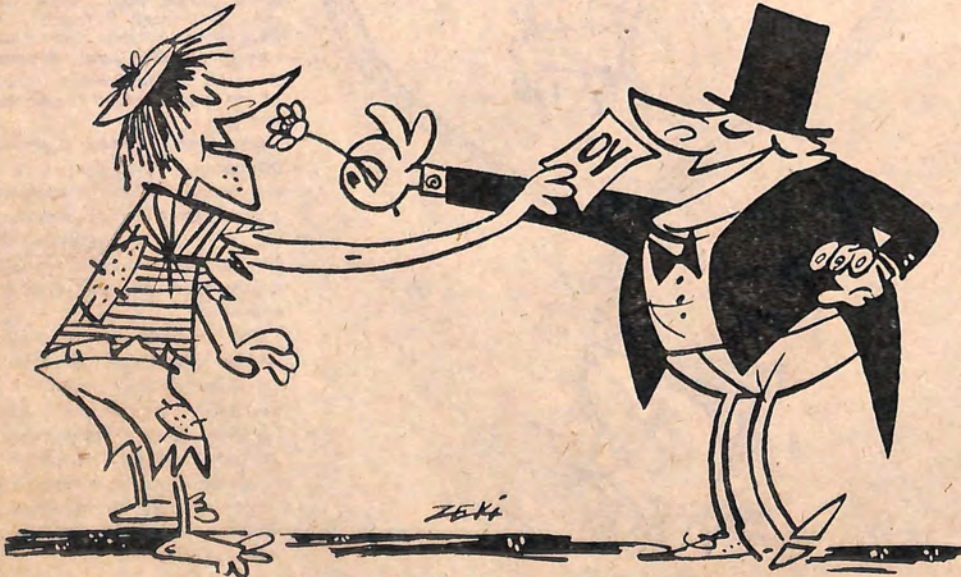
Gelmıştik tartı yerine. Sayın kan- tarcımız beni yalnız çıkarmamak için, dişlerinin sayısınca sırtarak karşıladı bizi:

«Geldiniz mi?» dedi, «Buyrun, çe- kin arabayı tartıya!»

Daha da incelmışti görmiyeli, göz- lerinin bebeğine kadar gülüyordu. Arabayı tartı levhasının üstüne oturttum. Kulübeye memur da gir- mişti. Kantarcı yanındakine düğme- yi gösterdi:

«Basıver!» dedi.

Bahar Bayramında :

BAYRAMLAŞMA!

7

NASIL olup da öldüğüme, hâlâ inanamıyorum. İnsanlar için, ölümün kaçınılmaz olduğunu, herkes gibi ben de biliyordum. Bilirdim de, ölüm bir gün bana da gelir diye düşünmek hoşuma gitmezdi. «Nasıl olsa bir gün öleceğiz» sözünü, ömrüm boyunca binlerce kez duymuşluğum vardır. Ama bu lâf, her vakit bir kulağımdan girip, öbüründen çıkmıştı.

Gelgelelim, ne yapsak nâfile... Ölüm, gelirken «geliyorum» demiyor. Gelince de alıp götürüyor insanı...

Ben, 30 Mart 1969 pazar akşamı, saat 22.14'te öldüm. Öldüğüm vakit yaşıam 43'tü.

O akşam, yemek olarak fazla bir şey de yememişim. Biraz beyaz peynir, biraz yeşil salata, bir tek pırzola... Üç kadeh de rakı içmişim. Daha masadan kalkmamışım ki, sırtımda, göğsümden müthiş bir sancı duydum. Sonra bu sancı yayılıp genişlemeye başladı. On dakika bu halde kıvrandıktan sonra, güç halle karyolamın üstüne kendimi attım. Biraz daha geçince, gözlerim karar-maya başladı. Sonra birdenbire kalbim durdu. Etrafımı, gözün dayanamayacağı kadar bir aydınlık kapladı. İşte o dakikada, saatın 22.14'ü gösterdiği anda, ölmüştüm.

Tek başıma yaşadığım bir çatı katında, yatağımın battaniyesi üstünde, elbiselerle upuzun kalakalmışım. Tabii artık, yapılacak bir şey yoktu. Daha doğrusu yapılacak çok şey vardı ama, bunları yapmak, bana değil, başkalarına düşüyordu.

Masanın üstündeki pilli radyo da açık kalmıştı. Radyoda reklâm programları yayınlanıyordu. Daha sonra da TRT, haber merkezinin hazırladığı haber bülteni... Şu parti başkanlarının palavraları, öldükten sonra da insanın yakasını bırakmıyor. Dinlemesem de olur ama, radyo açık kalmış bir kere... Ne yapayım?... Gidip kapatamıyorum ki... Neler söylemiyorlar, neler?... Ne mutlu yarınların vaatleri, ne kalkınma terâ-neleri?... Eh ne yapalım?... Bize göre değil, artık bu lâflar... Bundan sonra yiyecekleri kazıkları, hayatta kalanlar düşünsünler.

Haftada iki gün, Evdoksiya adında gündelikçi bir kadın gelirdi benim evime... Çamaşırları, yatak çarşaflarını yıkar ütüler, ortalığı siler süpürür, vakit kalırsa bir tencere de yemek yapıp giderdi. Emniyetli kadın olduğuna inandığım için, kapı anahtarlarının bir tanesini de ona vermiştim. Sabah saat dokuzda kapıyı açıp girdi içeriye... Elindeki çantayı, götürüp mutfağa bıraktı.

Evlerde çalışmak için gündeliğe giden kadınlar, genellikle ellerinde birer çanta taşırlar. Bu çanta, o evden alınacak ufak tefek eşyanın konması içindir. Gündelikçi kadın, işini bitirip de gideceği vakit, evin

hanımı «çantayı aç da, bir yoklayayım» diyecek değil ya... Hırsız hizmetçinin de, titizlikle koruduğu bir izzeti nefsi vardır. Ama, bana çalışmaya gelen Evdoksiya'nın çok şükür böyle bir huyu yok. Bunu, bazı denemelerden sonra söylüyorum.

Evet, çantasını bıraktı mutfağa... terliklerini giydi ayağına... Mutfaktaki kovayı alıp içine su doldurdu. Temizliğe başlayacağı vakit, beni gördü yatağın üzerinde. Bir mırıltı halinde:

— Ah vire, dedi. Bekâr erkekler hep böyle oluyor. Çok içerler akşamları ve elbise ile sızarlar...

Sonra bana doğru sokulup, usulca seslendi:

— Vire pasamul... Ayde kalk...

Sat dokuz geçti...

Cevap alamayınca biraz daha sokuldu:

— Erdoğan bey!... Uyan vire pasam... Bak elbiseler, hiç ütü kalmamış.

Biraz yaklaştı, yüzüme baktı. Nefes almadığımı farkedince, birdenbire bir korku kapladı vücudumu. Elini, alınma götürüp yokladı. Vücudum, çoktan buz gibi olmuştu. O vakit Evdoksiya, büyük bir telâş içinde:

— Ah vire!... dedi. Gitmiş galiba...

Öteki dünyada gitmiş... Birdenbire geriye sıçradı. Kapıyı açtığı gibi, merdivenleri ikişer ikişer atlayarak ve bağırarak aşağıya koştu:

— Kapıcı!... Niyazi!... Niyazi efendi!... Çabuk koş burda...

Kapıcı, 2 numaradaki asliye hukuk başkâtibi Hakkı beyin çocuğuna iki şişe süt almıştı. Evdoksiya'nın, merdivenleri haykırarak indiğini görünce şaşırdı:

— Ne var?... Ne koşuyorsun?... dedi.

— Ah vire Niyazi!... Altı numara Erdoğan bey, ölmüş galiba...

Afallamıştı Niyazi:

— Ölmüş mü?

— Ben öyle gördüm. Karnında hiç nefes yok. Elbise ile yatak üstünde yatar.

Niyazi bir an durdu. Enikonu şaşırmıştı:

— Doğru mu acaba? dedi.

— Ben sana yemin yapıyor. Ayde, çabuk gel yukarda...

— Dur geliyorum öyleyse...

Niyazi, 2 numaralı dairenin zilini çaldı. Kapıyı açan yaşlı kadına şişeleri uzattı. Bu, başkâtib Hakkı beyin kayınvaldesiydi. Kapıcıya sordu:

— Haa, sütleri mi getirdin?

— Evet.

— Yufka almadın mı?

— Yufka öğleden sonra gelecekmiş.

— Peki, öğleden sonra ihmal etme de aliver. Cigara böreği yapacağım akşama...

Fazla durmadı orada... Kapıyı örtüp, Evdoksiya ile birlikte, hızlı adımlarla merdiveni tırmanmaya başladı. Benim oturduğum dairenin kapısı da açık kalmıştı. Önde Niyazi, ardında Evdoksiya, içeri girdiler. Niyazi, benim yattığım karyolaya doğru sokulup eğilerek yüzüme baktı. Evdoksiya anlatıyordu:

— Ben geldim sabah, temizlik için... Sonra gördüm yatakta, zannettim uyuyor. Ama bu, uyku benzemiyor. Öyle değil!...

Niyazi beni iyice süzdükten sonra doğruldu:

— Ölmüş, dedi.

— Vah vire yazık... Ne eyi adamdı. Nasın ölmüş acaba?

— Kimbilir?... Nefes almıyor, bak sana... Yüzü de bembeyaz olmuş.

— Ah yazık, yazık... Erdoğan bey, niçin öldün vire kardeşim? Ne yapca-yız şimdi?

— Bir dayısı var, Kambyo'da çalışıyor... Gidip ona haber vermeli.

— Karakolda söylemek istemez?

— Karakola da söyleriz ama, karakol ne yapacak buna?

— Ayde öyleyse, sen git dayısına... Haber ver ki, gelsin burda...

— Birader!... Şimdi nasıl gideyim, bilmem ki?... Yarım saat sonra kömür kamyonu gelecek apartmana...

Ben başında durmazsam, nasıl boşaltırlar kömürü?

— Canım, kamyoncu beklesin bi-

raz... Ölümdür bu... Başka şey benzer?

— İyi ya... Sen bekle burada... Ben gideyim Kambyoya kadar...

Evdoksiya birdenbire heyecanlandı:

— Yok vire... Sen delisin?... Ben, cansız ölüden çok korkarım...

— Peki, aşağıda bekle... Bu kapının anahtarı sende mi?

— Bendedir.

— Ver öyleyse bana...

Evdoksiya, anahtarı uzattı kapıcıya... Adam önde, madam arkada, aşağıya indiler. Niyazi, sokak kapısından çıkıp gitti. Kadın da, kapıcı dairesine girdi.

Dayım, grip olduğu için, o gün görevine gelmemiş. Pek canı sıkıldı bu işe Niyazi'nin... Apartmana kömür gelmeyecek olsa, o kadar huysuzlan-mıyacaktı. Ama, ev sahibinden lâkır-dı içtmek de vardı hesapta. Oysa, Niyazi pek lâkırdıya gelemiyordu. Gelgelelim «Ölüm başka şeye benze-mez» diye düşündürdü. Dayımın ev adresini aldı oradakilerden. Tekrar bir Kurtuluş otobüsüne atlayıp Tepeüstü'nde indi. Elindeki adresle, sora sora apartmanı buldu. Kapıyı, dayımın karısı Hicran açtı. Niyazi, yüzüne mahzun bir ifade vererek:

— Bey yok mu evde? dedi.

— Evde...

— Ben dakka bakabilir mi?

— Ne söyleyecektiniz?... Yatıyor.

Keyifsiz biraz...

Kapıcı yutkundu:

— Şey... Bir şey söyleyecektim...

— Ne söyleyecektiniz?

— Sizin Erdoğan bey var ya?

— Eeee?... Ne olmuş?

— Erdoğan bey... Sizlere ömür...

Kadın gözlerini açtı birdenbire:

— Sahi mi söylüyorsunuz?

— Yazısı o kadarmış ablacığım.

Kadın bir koşu içeriye girdi:

— Ah başımıza gelenleeeer!...

Şükürüüü!... Duydun mu Şükürü? Erdoğan'cığım sizlere ölmülmüş.

Dayım, yatakta yay gibi doğruldu:

— Erdoğan mı?... Şaka yapma Al-lasen...

— Şaka olur mu?... Kapıcı geldi ayol...

Dayım, bir sağına, bir soluna bak-ındı. Sonra başucunda duran pake-te uzanıp bir cigara yaktı:

— İnanamıyorum, dedi. Daha ge-çenlerde bana uğramıştı. Çağır ka-pıcıyı, gelsin buraya...

Niyazi, dayımın odasına girdi:

— Beyim, dedi. Allah size ömür versin.

— Yahu ciddi mi söylüyorsun?

— Bu lâf şakaya gelir mi?

— Neden öldü acaba?

— Ecelden... Yatağının üstünde kıvrılakalmış.

Dayım biraz düşündü. Sonra Ni-yazi'ye:

— Sen git şimdi oraya, dedi. Ben biraz sonra geliyorum.

Niyazi, Tepeüstü durağında otobüs beklerken, bu ölüm haberciliğinin, kendisine kaç mal olduğunu da he-saplıyordu. Şu ana kadar, dolmuş ve otobüse 235 kuruş harcamıştı. Kendi kendine:

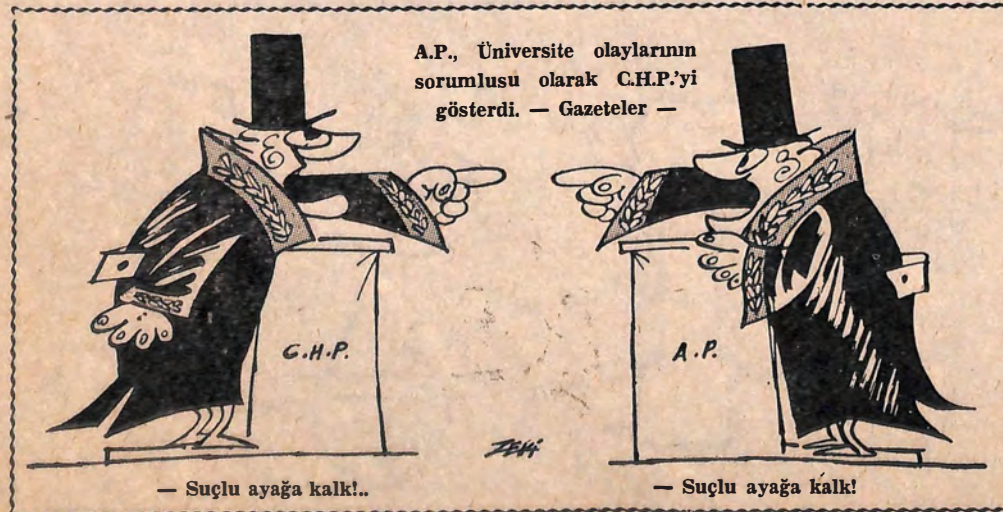
— Dinine yandığının işi be!... dedi. Parayı sanki sokaktan toplu-yoruz.

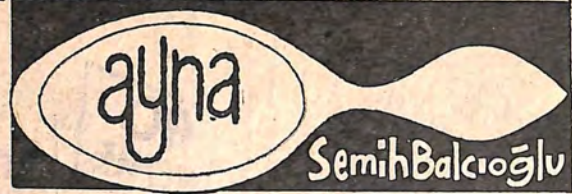
Yol parasını kimden alacağını, u-tandığı için dayıma soramamıştı. A-partmana gelir gelmez, kendi odası-na uğramadan, doğru yukarı çıktı. Kapıyı açıp içeriye girdi. Benim yattığım odaya yan gözle bile bak-madan, mutfağa daldı. Raflara söyle bir göz gezdirdi. Yeşil sabunların yanında, dört paket hazır çorba du-ruyordu. Bunları eline aldı, evirip çevirdi. Sonra tekrar yerine bıraktı. Bir pişmanlık yumaklanmıştı için-de:

— Olmaz!... diye mırıldandı. Öl-müş adamın malı alınmaz. Kendi görmese de Allah görüyor. Boşu bo-şuna günaha giremem ben...

Kapıyı çektiği gibi, hızlı adımlar-la merdivenlerden inmeye başladı.

(Devamı gelecek sayıda)

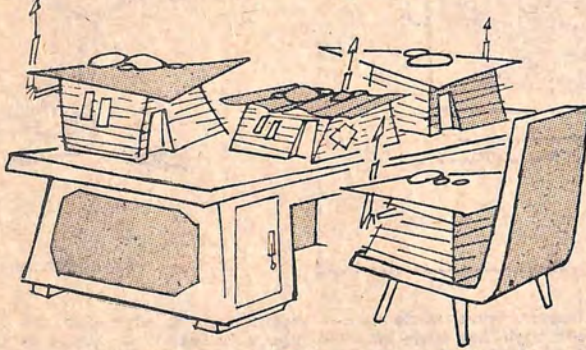

- Suni kâlp takan Amerikalı doktor Cooley hakkında soruşturma açıldı.. -

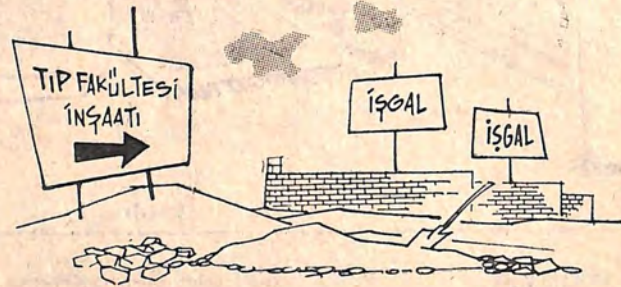
YAZISIZ

- Gecekonducular kaymakamlığı işgal ettiler -

YAZISIZ

- Bursa'da TIP FAKÜLTESİ kuruluyor -

YAZISIZ

SUPHİ BAYKAM

HAAAS-TAŞ,
HAAAS-TAŞ!..

Seçim arefesindeki bütün konuları bastır, Haaas-taş, Haaas-taş... Herkes bu yeni dev şirketten ve kurucusundan ileri bahsediyor. Haaas-taş, Haaas-taş... Kurucusu: CHP. milletvekili, CHP. Genel Sekreter Yardımcısı (eskiden), Suphi Baykam dostumuz... Haaas-taş'tan onun portresini çizmek için söz açtım...

SUPHİ BAYKAM..

Onu her görüşümde, besli bir kuzu budunca besli komplimanlar yapardı. Sen de dahildin Akbabam komplimanlara...

Gençtendi, yakışıklıydı, yeleklerinin tükizce düğmelenmiş iplikleri hariç, şıktı da oldukça... Bakışı şehlâydı azıcık. Başka bir «gel banalık» veriyordu, o dağılık bakışlar ona...

İHTİRAS TRAMVAYI :

Bir ihtiras tramvayına binmişti, hep vagon ekleniyordu ihtiras tramvayına...

Birinci vagon: Politik vagonu. İkinci vagon: Menecerlik vagonuydu (Oğlu Küçük Bedri'nin meneceriydi).

Üçüncü vagon: Haaas-taş vagonu oldu...

Haaas-taş - Haaas-taş...

ankara nimet arzik

MEKTUBU

BİRİNCİ VAGONDAYKEN :

İstanbul'da TMTF. Başkanlığı'nı seçti tramvaya atlamak için... İsmet Girtili de bu vagonu seçmişti. Metin Tokar de bu vagonu taşıyıştı öz özü... Her halde, raylar uzağa gidiyordu bu yoldan. Parlak, dinamik, bir TMTF Başkanı oldu.

Tıp tahsilini yapıyordu. Bütün çiçekleri burnundaydı. Politik akları dikizledi... Gözünün biri azıcık DP. yönüne kaydı, ama CHP. trampenine atladı... Yine hareketliydi. Yine bereketliydi. Ve Genel Sekreterliğe gözünü dikti. CHP'liler yazık, nice ihtirash olsalar, İnönü'yi ebedi farzettiklerinden hiçbir zaman genel başkanlığa gözlerini dikmezler... Çok az zamanda da zirveden zirveye zıplamaya başladı. CHP'ye girdikten bir yıl sonra, fazla değil, milletvekili seçildi... Genel sekreter yardımcılığına seçildi, her şeye seçildi mümkün olan... On, onbeş sene zarfında... Koalisyonunda azıcık buruldu. Bir Sağlık Bakanlığı bekliyordu, Niçin beklemesin? Ha?... Niçin?... «Yılanmışlar» bu kıpırdak «yavru» gönüllerinde taşıyorlardı pek... Bir sıra vardı dünyada... Sıra geç bozuldu yazık...

İKİNCİ VAGONDAYKEN :

A, aaa... Rembrand kim oluyordu ki? Leonardo da Vinci bir çömezdi, çömez. Renuar falan, onlar demodeydi...

Bedri vardı, Bedri. Suphi Baykam sinir getirmişti oğluyla. Çocuk nahir, kocaman gözlü bir çocuktuk, kocaman papiyonlu... «Büyük kıyafetleri» giyiyordu. İstidadı vardı. Resiminde çizgi vardı, hareket vardı... Güven vardı, fazla yaratıcılık, fazla fantezi yoktu ama, şüphesiz olağanüstüydü kabiliyeti.

Ama çocuğa kadar varılmıyordu ki... Vatman Suphi Baykam'dı, ikinci vagonu. O sürede onunla başka şey konuşmak imkânsızdı. Tutku halini, saplantı halini, sayıklama halini, psikoz halini almıştı oğul babanın kafasında. Yolculuklar yapıldı. Yazılar çıkartıldı. Sergiler düzenlendi. Galerilerde, herkes, küçük ressamın eserlerini birbirinin omuz üstünden seyretti, elindeki domatesli votkallı bardakla nice sırtı lekeliyerek... Hanımlar «gılı gılı» dediler... Beyler, Suphi Baykam'ı sıvazladı, pat pat pat diye... İnönü bile geldi, dolandı, zahat aldı... Direktif verdi (yok yok, direktif faslını aşkanklıktan

ekledim), espriler yaptı: «Bedri'nin bir mahzuru var, babası» diye... Espri, ne kadar espiydi, ne kadar gerçekti, okunamazdı ki İnönü'nün hiçbir tarafından...

Herkescağız, bu sözlere, yayvan yayvan memnun oldu...

Ben de vardım açılış törenlerinin birinde. Ben de omuzlar yardım. Hanımları kendime kızgın kızgın baktırdım. Beynim azıcık yorularak onca tabloya baktım. Mutlu babaya vardım...

Çok büyük nezaket gösterdi, o sıkıda beni bile övdü...

Sonra Bedri'nin ressamlığı konusu azıcık terkedildi. CHP. içinde savaşlar veriliyordu. Ortanın sağ, solu, ortası, üstü, altı denirken, Baykam kenara itildi... Artık birinciliklere erişemeyeceğini anladı... Ve ikinci vagonu terkedip, üçüncü vagona atladı...

HASTAŞ, HAAASTAŞ!..

Oydu vagonun ismi...

CHP'den ayrıldı, gözü kuru... Bilmem «baba ocağından ayrılma» gibi müteessirim» gibi lâkurdılar etti mi. Eskiden adetti...

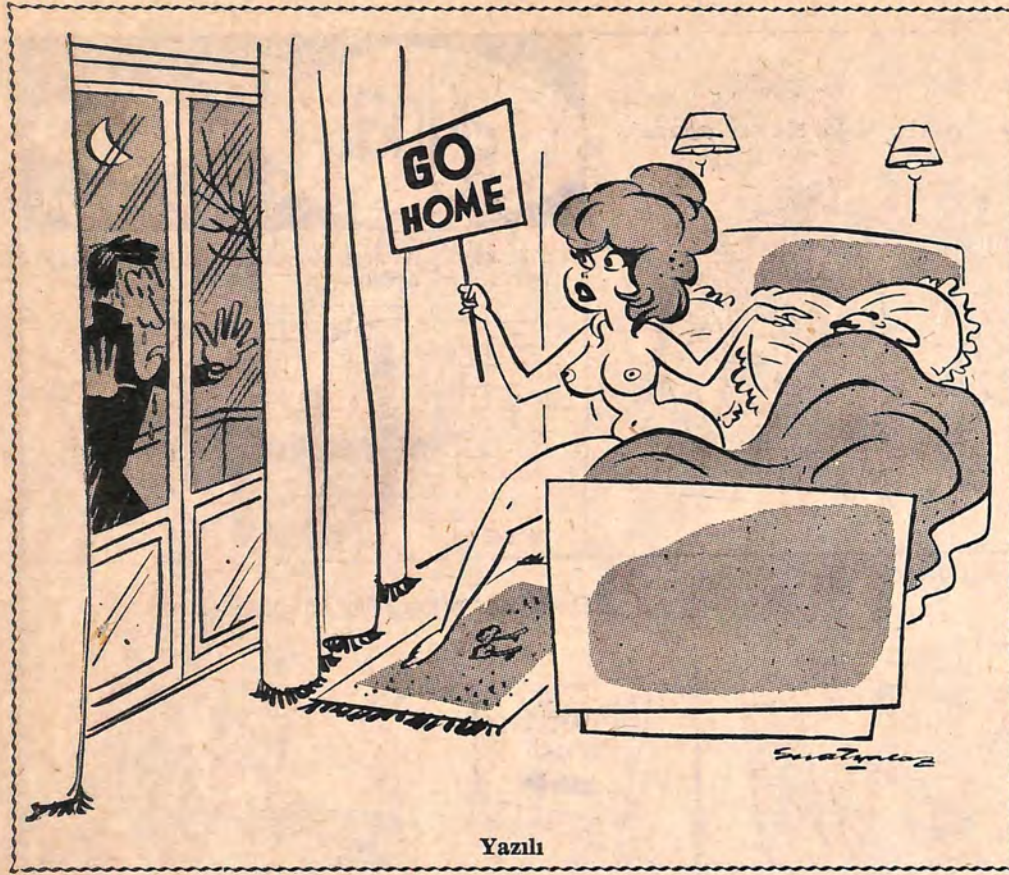
Şimdi, işte Haaas-taş... Haaas-taş vagonunda bulunuyor...

Ve cins söylevler veriyor:

«Özel sektör dediler, kamu sektörü dediler, ben halk sektörü diyorum...»

Bakalım bu son vagon mu olacak, yoksam yeni bir vagon mu eklenecek?...

Nimet ARZIK

Yazılı

— Bu normal etek. Boyum uzun

PAZARTESİ

Sabırlı damat

Diyarbakır'da başlattığı Bahar Taarruzunun ilk etabında 58 kilometre yol alan, gezisi sırasında 8 kartal, 12 kerkenez, 1 güvercinle 18 sıgırcık vuran, gittiği her yerde seçmenlerine en tatlı fıkralarını anlatan Bölükbaşı, «İnşallah bizim düğün 1969'da olacaktır» demiş.

Hazretin sabrına hayran olmamak mümkün mü? Bildik bileli nikâh dairesinin önünde nöbet

tuttuğu halde evlenme defterine imzayı basmak, gelinin duvağını açmak bir türlü nasip olmadı garibe.

1946'da damatlıklarını giydi, gelin başkasiyla tüyüdü!

1950'de nikâh salonunda yer ni aldı, gelin başkasında kaldı!

1961'de yeniden muameleyi tamamladı, gelini hiç hesapta olmayan biri aldı!

1965'te uğradığı hayâl kırıklığından sonra, demek bütün umudunu 1969'a bağladı.

Bekleyelim bakalım. Artık geli-

ni koluna mı takar, yoksa nakaratı, «Ah böyle kâr böyle kâr — Bu yıl da kaldık bekâr» olan eski şarkıya mı başlar, zaman gösterecek gerisini.

SALI

Hıncımızı almış

Bir leylek yüzünden, Ankara bir saat ışksız kalmış.

Hayvan hayvanlığı ile insanların öcünü almasını nasıl da biliyor.

Kesinlikle ne düşündüğü bilinmez ama, sanırız her yıl ziyaret ettiği ülkemizin ziraatine baktı, ticaretine baktı, sanayiine baktı, asayişine baktı, elinden başka bir şey gelmeyeceği için o sinir, o öfkeyle tutup Ankara'yı kararttı!

ÇARŞAMBA

$$4 - 3 = 1$$

Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliğince açıklanan bir rapora göre, her dört turistten üçü mutlaka Avrupa'ya gidiyormuş.

Evet, gidiyor. Kalan birinin ne

yaptığını da biz söyleyelim: Avrupa'da barınacak yer bulamadığından, postu bizim Sultanahmet'e seriyor.

Para pul harcamadan kavuştuğu bu rahatlığı, dünyanın neresinde bulur?

PERŞEMBE

Hangi taraf haklı?

Yapımına karar verildiğinden bu yana aradan epey zaman geçtiği halde tartışması bitmeyen sadece bir derdimiz kaldı: Boğaz Köprüsü!

Muhalefet, «Bu bir lükstür» diyor; iktidar, «İhtiyaçtır» diye cevap veriyor.

Çeşitli parti ve meslek topluluklarından sonra, bazı öğrenci birlikleri de katıldı bu tartışmaya. Taraflardan biri, Boğaz Köprüsüne harcanacak paranın, zaten bozuk olan iktisadi durumumuzu daha da bozacağını söylüyor; diğeri yollarda kaybedilen zamanın iş alanlarında kullanılmasıyla, iktisadi durumumuzun düzeleceğini iddia ediyor.

Bize sorarsanız, mektense, bir ha uygun bulur.

Cici cici ha getiren toplan!

laşıp kadın gi anlamazlık çı kapalı giyim

çıplaklık... Bu çene çaldıkları mümkün olma

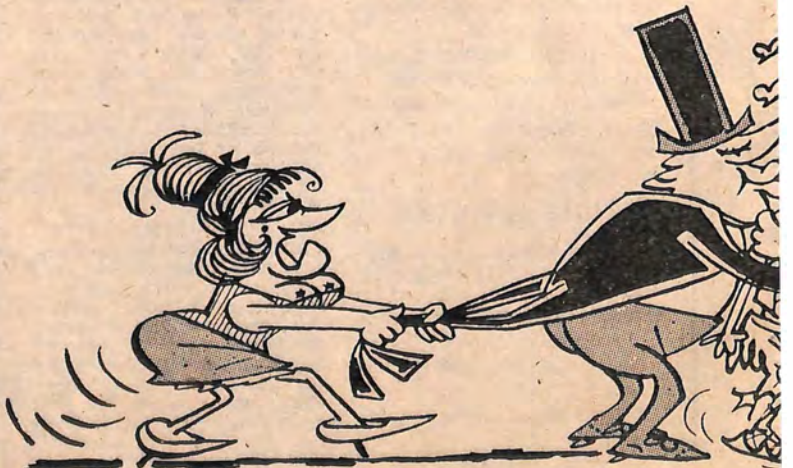
rafsız birine s lı başlı kendi

cağızı hakemli ları dinleyen l — Ne diyeyi

Benim iki kızı laklığı sayesinde

— Müthiş politikacı kadındır arkadaş... Çok yalan söylüyor!

Politikacılar köylüye sevgi göst

Herkes mini etek zannediyor!

— Heey, küçük hanım, bir an evvel buradan gider misiniz lütfen!..

ca buldu, diğeri zatürre oldu!

Yapımına karar verildi nasıl olsa. Dişimizi sıkıp, sonucu bekleyelim isterseniz. Bakarsınız köprü sayesinde belimizi doğrulturuz, bakarsınız elimizi şakağı-mıza koyup Düşünen Adam heykeli gibi otururuz!

CUMA

Bizde de öyle

«Amerika'da silâh almak, ilâç almaktan kolay» diye yazıyor gazeteler.

Bizim durumumuz da onlarınkinden pek farklı değil hani.

Onlarda silâh almak, ilâç almaktan kolay, bizde silâhla can vermek, ilâçla can vermekten kolay. Konfeti gibi mermi yağan şehrimizde, ayrıca silâh almanın ne gereği var? Sokağa çıkmak yeter de artar bile!

CUMARTESİ

Emir ve uygulama

Bir gazete haberi: «Almanya'ya kaçak giren Türkler için vur emri verildi!»

Yine bir gazete haberi: «Sahte çalışma belgesiyle iş bulmayı başaran evli ve iki çocuk babası bir Türk işçisi, satışma yüzünden çıkan kavgada bir Alman kızıyla, bir Türk gencini öldürdü!»

Eee, emir onlardan, uygulaması bizden... Gerçi emri alanla, silâha sarılan arasında bir karışıklık var ama, bu karışıklığın nedeni dil bilmememizden. Bir kere «Vur» dediniz ya, artık evelallah sinek bile kurtulamaz elimizden! Üstelik yanlış bir iş yapmamak için kurbanlarını da iyi seçmiş hani! Biri bizden, biri sizden!

PAZAR

Bizde yapılsaydı...

İnsanların dürüstlük derecesini ölçmek için kurnazlık düşünen Brezilyalı bir psikolog, sahte isim kullanarak yüz kişiye yirmişer lira postalamış ve alıcılara gönderdiği pusulalara da, «Borcumu zamanında ödeyemediğim için özür dilerim» yazmış. Sonunda altmışıç kişi böyle bir borç

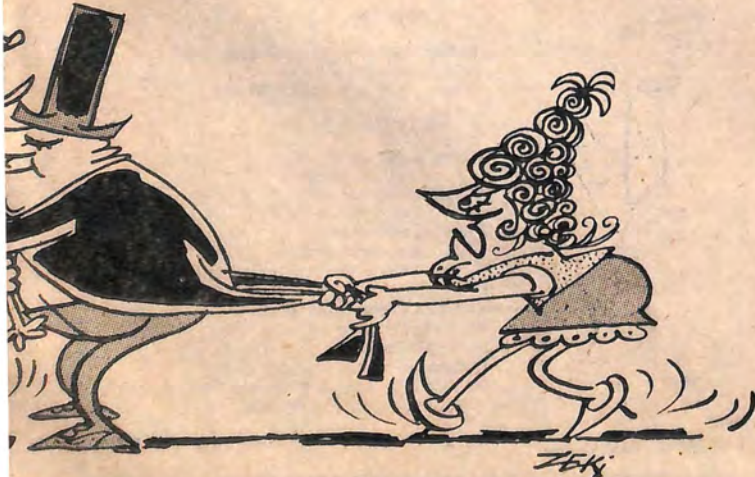
ve bu isimde bir borçlu tanımadıklarını belirterek parayı sahibine iade etmiş, yirmiyedi kişi ise cevap bile vermeden parayı âfiyetle yemiş.

Bu deneme bizde yapılsaydı, sonuç ne olurdu acaba? Her halde Brezilya'dakinden pek değişik olmazdı. Şu farkla ki, yüzde altmışıçımız gönderilen parayı «Allah bereket versin» diye cebeye indirirdik, yüzde yirmiyedimiz «Dilenciye sadaka mı veriyorsun arkadaş? Şu borcu taksit taksit ödeyeceğine toptan yollasan gü-

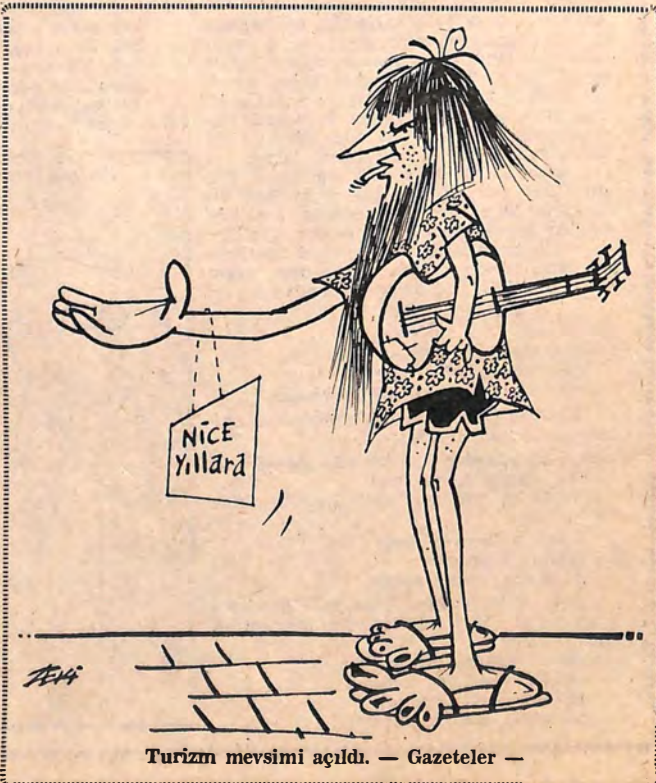
naha mı girersin yanı?» diye bir de haber gönderirdik.

Ve her halde psikolog hakkımızda yanlış kaniya varırdı. Zira bu şekilde davranmamız ne lüpcü olmamızdan, ne işi açığözlüğe vurmamızdan... Sadece dalgınlığımızdan.

Kimimiz, «Ben çoktan unuttum. Helâl para nasıl da sahibini buluyor» deriz, kimimiz «İkiyüz liraya karşı yirmi lira göndermiş namussuz!» diye kılıplere bineriz. Dedik ya canım, unuttuktan kimseleriz.

ni arttırdı. — Gazeteler —

Turizm mevsimi açıldı. — Gazeteler —

KISA, ufak, küçük... deyimleri birbirinin yerine kullanılır hayatımızda. Oysa aralarında bazı farklar vardır bunların. Sözelgelişi bir yanlışlık yaptığımız zaman küçük bir yanlışlık demeyi severiz de kısa bir yanlışlık demeyiz hiçbir zaman. Halk deyimleri vardır bu kısıtlı, küçüklük, ufaklık konusunda. «Sinek ufaktır ama mide bulandırır», «Kısa kes Aydın havası olsun», «Böyle ufak tefek gördün de Karamürsel sepeti mi sandın?» ve bunlar gibi... Ufak boylulara «Cüce» deriz, çocukları kimi zaman «Minik» diye çağırırız, bir nesnenin çok küçük olduğunu belirtmek için «mini mini» deriz. Bir küçümseme edası vardır konuşmalarımızda onlardan bahsederken... Oysa «Ummadık taş baş yaram»... Sözelgelişi, karınca da küçüktür ama çalışkanlığıyla boyundan büyük işler başarır. Bu yüzden ve iktisatlı oluşundan dolayı birisini överken «Karınca gibi çalışıyor» deyiveririz. İktisat Fakültesinin rozeti de «Karınca» sembolünü taşır. Arı da yine küçük bir hayvan olmasına rağmen çalışkanlığıyla, tekniğiyle göze çarpar, hele bal arıları... Teknik Üniversitemin rozeti de «Arı»dır. Bülbülün bir damlacık göğsü vardır ama Mehmet Akif'in deyimleriyle o bir damlacık göğüste «Bir umman huruşandır».

En değerli organlarımız olan kalbimiz ve beynimiz de küçüklük değiller midir?... Ama gördükleri işe «Kısa» diyebilir miyiz? Ufak bir iş diye küçümseyebilir miyiz?... Yool... Hem küçük deyim de geçmeyin bakalım, masallarda bile padişahın en küçük kızıdır en güzel olanı, padişahın en küçük oğludur en kahrman olanı. İnsan koskoca evrene nazaran küçücük bir damla kışkır ama evrene bile sığmaz gün olur da... «Ufacık tefeciksin» türküsü vardır, bilir misiniz? «Ufacık tefecik, içi dolu tursucuk» deyimini, «Çıtı pıtı» deyimini ve hele hele eteklerin ufaltılıp kısaltılmasından meydana gelen «Mini etek» i bilip bilmediğinizi sormaya bilmem lüzum var mı?... Sanatçı, evreni kısa ve veciz bir biçimde ifade etmektedir, küçültüp kelimelere ya da tablo, sahne v.b. gibi yerlere sığdırmaya çalışmaktadır. Kimi zaman gerçek olanından bile daha güzel olur bu özet. Bir insan tabiatındaki herhangi bir güzelliği dikkat etmediği için pek sevmeyiz tam anlamıyla ama onu bir şiirde okuduğu, bir tabloda seyrettiği, bir şarkıda dinlediği zaman mest olur. Bu yüzden fazla ayrıntılara dalmamalıdır sanatçı, dikkat dağılır çünkü. Hele şiirde buna çok dikkat etmek gerek. Uzun şiirler can sıkır ne kadar güzel olsa. Bir şair duygularını en öz biçimde ifade etmelidir... Zaten çoğu uzun şiirleri söyle bir dikkatlice inceleyecek olursak hemen bir kaç satıra indirivermek gelir içimizden. Saf şiir olarak pek azı kalır kafamızda. Hem kısa şiirler daha uzun düşündürür, hayallere daldırır insanı, daha çabuk etkiler kişiyi... Gelin şimdi de bu düşüncemizi ispatlayacak bazı, maddeten kısa, mânen uzun şiirler sunalım sizlere. İşte dünya hakkında bir şiir:

DELİ DÜNYA

Bu dünya deli dünya
Deli olmasa döner mi?

İlhan Demiraslan

Erdoğan Çokduru da bir şampiyonun ölümünü şöyle anlatıvermiş:

Beni bir gün yine eller üstünde göreceksiniz
Fakat alkışlamayacaksınız...

Ya Oktay Rifat'ın şu orijinal esprili şiirine ne buyrulur?

Gökçe konuşuyor martı
Denizce konuşuyor
Vatandaş Türkçe konuş

Hele Melih Cevdet Anday'ın «Hiroşima» şiirinin dört satırındaki sayılara sığmayacak anlama bakalım:

Büyük babam, babam, ben
Küçük oğlan, kız, damat
Gelişimiz teker tekerdi
Gidişimiz cimbür cemaat...

KISA MI, KÜÇÜK MÜ? Erhan Tıgılı

Orhan Arıburnu aşağıda okuyacağınız «Dünya Döndükçe» şiirinde ne de güzel özetleyivermiş şu ümit dünyasını...

Ümit fakirin ekmeği

Ye Mehmet ye

Ye Mehmet ye, ye Mehmet ye...

Cavidan Tümerkan benliğimizdeki değişmeyi «Gidiyorsun» şiirinde ne de mânalı anlatır:

Bir dönülmez yolda gidiyorsun

Hani en sevdiğin renkti beyaz

Şimdi saçlarında kaynaşıyor

Niye beğenmiyorsun?

Günümüzün flörtçü, ayran gönüllü kızını aşağıdaki Erdoğan Tokmakçıoğlu'nun yazdığı «Parsel» şiiri kadar hiçbir uzun şiir anlatamamıştır şimdiye dek...

İndim yârin bahçesine

Parsellenmiş...

Ama bir hanım şair olan Güler Özseri'nin «Madem ki Seninim» şiirinin güzelliğini de inkâr edemeyiz doğrusu...

Beni

Bana bırakma ki

Senin olduğunu

Anlayayım...

Fazıl Hüsni Dağlarca «İşitti» şiirinde şöyle der:

Belli ki ölmek bir eksi değil

Sular nasıl olsa

Akakak.

Yeşerecek

Yabannın otu, gülün yaprağı inançlılar

Belli ki ölmek bir eksi değil.

Özdemir Asaf'ın pek çok kısa şiiri vardır, işte bir kaçı:

SAYGI

Sana güzel diyorlar

Sakın olma.

SEVİNÇ

Bana bir mektup geldi

İçinden ben çıktım.

1 = 2

Kim o deme boşuna

Benim ben

Öyle bir ben ki gelen kapma

Baştanbaşa sen

İlhan Geçer'in «Memurun Ölümü» şiirindeki şu buruk gerçeğe bakın:

Bir sabah gelmeyiverdi görevine

Boş kaldı camlı masası

Arkadaşların ölümünden çok üzdü

Verdikleri çelenk parası

Bir kaç örnek de esprili kısa şiirleriyle ün alan Orhan Veli'den verelim:

Bir oto hırsız, Emniyette intihar etti. — Gazeteler —

Yazısız

SOKAKTA GİDERKEN
Sokakta giderken kendi kendime
Gülümsediğimin farfona vardığım zaman
Beni deli zannedeceklerini düşünüp
Gülümseyorum.

VATAN İÇİN

Neler yapmadık şu vatan için

Kimimiz öldük,

Kimimiz nutuk söyledik.

GELİRLİ ŞİİR

Cep delik, cepken delik

Kol delik, mintan delik,

Yen delik, kaftan delik,

Kevgir misin be kardeşlik.

Ahmet Haşim de kısa, öz, saf şiirleriyle kurmuştur sembolizmini, «Suvarı» şiirinde güneşin batışını şöyle anlatır:

Şu bakır zirvelerin ardından

Bir suvari geliyor kan rengi

Başlıyor şimdi melûl akşamda

Son ışıklarla bulutlar cengi...

Eski şairler kısa ve öz şiirlerini daha çok kıta ya da rubai biçiminde yazarlardı. Rubai yazarların içinde de Ömer Hayyam'ın ve Mevlânâ'nın rubaileri ünlüdür. Önce Ömer Hayyam'dan bir rubai sunalım:

Şu testi de benim gibi biriydi

O da bir güzle vurgun dertliydi

Kimbilir boynundaki kulp da belki

Bir sevgilinin bembeyaz eliydi

Şimdi de Mevlânâ'dan bir rubai:

Sen yoksan yanımda, kadeh gibi boşum,

Sen bulundukça sofrada bir hoşum

Bir rüya gördüm, unuttum dün gece

Kalktım ki, baştan ayağa sarhoşum.

Gelin bir de kendi yazdığım kısa şiirler den bir kaçını sunayım sizlere:

YAMALI DÜNYA

Bu adamın tanrısı kadın

Şu kadının tanrısı para

Demek ki bir tek tanrı

Yetmiyor insanlara...

BİRİSİ

Şu sosyal adalet dedikleri

Ne ola ki dedi

Gözlüğünü taktı göremedi

Sözlüğüne baktı, bulamadı...

ANADOLU

Biraz gerçek, biraz yalan

O benim işte

Daima, hep unutulun

O benim işte

İnanma haritadakine

O ben değilim

Bana yöneldiğin zaman

O benim işte!...

SPIKER

Sesimi dünyaya duyuracağım derdi

Övünürdü küçükkün

Gitmiş, radyoya spiker olmuş...

SERÜVEN

Doğar, ağlarım

Susturamazsınız

Yaşarken ağlatırsınız

Güldüremezsınız

Ölürsem ağlamayın

Kandıramazsınız!

Yazımı Şükrü Esen'in bir şiiriyle bitiriyorum:

Kimimiz geçimde oy deriz

Kimimiz seçimde oy

Bu böyledir bacım

Buraya üç nokta koy...

Ne dersiniz, biz de yazımızın sonuna, tek nokta yerine, üç nokta koyalım mı?...
Erhan TİĞLİ

Eğilim
Suavi Süalp

SAYI: 1971 — YIL: 1969 * EĞRİYE DOĞRU — DOĞRUYA EĞRİ *

BÖYLE ÜZGÜN DURACAĞINIZA...
Hemen
SCHLINGMANN
WERTMÜBEL
ALINIZ...
Ben de pek bilmiyorum ama herhalde iyidir..
5
CAZİP
RENK

BOYKOT - İŞGAL - FALAN FİLAN DERKEN DÜN GENE ELLİ KİŞİ YENGEN...

BÖYLE BAŞLADI — Fakültede suların akması yeni bir boykota sebep olmuş ve resimdeki gibi binlerce genç bir anda fakültayı işgal etmişlerdir... Dekan ve görevliler bacadan helikopterle kaçmışlar, işin elebaşlarını teledüğüyle tesbit etmişlerdir... Saat 2.35'te işgal tamamlanmış, örfi idare ilân edilmiştir... Fakaaaaat...
(Foto: Atraksiyon)

EVET FAKAT?? — Bir anda mişgâlciler ellerinde molotof kokteylleri, kadehler ve şampanyalar olduğu halde işgâlcilere önce top ateşiyle karışık hücum etmişler fakat işgâlcilerin üzerlerine püskürttükleri D.D.T. ile geri çekilmek zorunda kalmışlardır... Arbede bir anda büyümüş, iki taraf fakültenin bahçesinde harman olmuşlardır... Şu ana kadar kimin kimi yendiği belli değildir... Kesin haber maçlardan sonra verilecektir.

BAŞMAKALE

GÜNAH BENDE Mİ?

Evvvelsi gece bir takım tanınmış dostlarla bir yerde bir kaç şişe viski ile bir o kadar cıvılsı içip, sonra Develme Kabare Tiyatrosuna gittik... Maksadımız orada biz içeriye girer girmez herkesin ayağa kalkmasını temin etmek ve sonra oyun seyretmekten çok havayı bozmaktır... Bunları yazarken taaccüp ettiğimin farkında mısınız?.. Neyse... İçeri girdiğimizde gereken ilgiyi bulmamış olacağız ki, bendeniz hafif hafif bozulmaya yüz tuttum... Yanımdaki çok meşhur ve hâlâ ellibeşinde mini etek giyen hanım okuyucu, beni kolonyalarla serinletmeye çalışıyordu... Bizim gibi bir üstadın, bilhassa halkın içinde böyle çamura yatmaya kalkması bile bir lütuftu... Fakat sanattan yoksun olan oyuncuları benim ikide birde lâf atmam ve oyun hakkında hakarethamiz etmemi hazmetmemiş olacaklar ki, durdular... Daha acısı, halk arasında bizler hakkında ileri geri lâflar edilmeye başlandı... Benim içtiğim zaman tayyare gibi olduğumu bilmeyen gafillere cevabım çok şiddetli oldu ve yerimden kalkmamla ayağım takılıp uzanamam bir oldu... Pardestümlü bile o sanattan bihaber kişilere bırakıp iki farsona yumruk atıktan sonra dışarı çıktım... Şimdi soruyorum... Günah bende mi?.. (Tabii sende)...

Duran Sadi

BEDEN TERBİYESİNİ TERBİYE- YE DAVET EDİYORUZ...

Beyler paralar havada uçuyor, siz hâlâ
şike yok diyorsunuz...

Lig maçlarının en kritik hale geldiği şu günlerde hava adamakıllı şike ve köfte kokmaya başlamıştır... Bu haftaki maçlarda beş maç şike olacak, daha sonra hava yağmurlu geçecektir... Spor etkisini bu uyarıma bozulanlar aşağıdaki fotoğrafa bakarak şike iddiamızın gerçekliği üzerine bol zeytinyağı gezdirebilirler... Bakın da utanın... Ayıptır... Maç satanlar kimin satışa geldiğini gösterdiğiniz için kusura bakmayın... Vazifemiz.

PARAYI SİGARANIN İÇİNDE VERİRKEN — Düşecek kulüplerden Tekmespor'un idarecilerinden Tahsin Gözütek dün gece bir eve gitti... Ha... ha... Ne haber Tahsin... Yalan mı?.. Sonra şu sarışın kadın kendisine bu hafta takımını yatırması için sigaranın içinde üç tane binlik tosladı... İşte resim... Sarışın, takımını yatır, iki binlik daha var derken...

HABERLER

KADERE BAK

Sitmayla mücadele reisi Ahmet Anafol aniden gelen bir sitma nöbetini devretmeye çalışırken nöbet yerinde ölmüştür... Senelerdir binlerce sivrisineği temizleyen ve 1956'da en çok filit sıkan adam olarak ün yapmış olan Ahmet'in ölümü, sitmaları üzerinde çok tesiri yapmış, fakat sivrisinekler bir bildiri yayınlarak artık Ahmet'ten kurtuldıklarını ve bu yıl şehirde duman atıracıklarını söylemişlerdir... Her gün böyle kıymetlerimizi hiç yoluna kaybedersek yarın ne olacak?... Bu suali cevaplandırma çalışmayın... Lüzumu yok.

SON DAKİKA

Üç Maymun Kabare Tiyatrosu son dakikada aldığımız habere göre Manisa'da Şehvet Kurbanı Şevket'i oynarken Mete'nin oynadığı Süleyman rolünden dolayı halk şaşırması ve Mete'yi hakikî Süleyman zannedip kendisine dertlerini anlatmaya kalkmışlardır... Mete hiç bozuntuya vererek halkın dertlerini dinlemiş ve vaatlerde bulunmuştur... Manisa'lular Üç Maymunlara neşeli bir ziyafet çekmişler, fakat restoran sevgi buna çok bozulmuş ve mutfağını süresiz olarak kapadığını ilân etmiştir...

NOT: Bütün herkese selâm, turneye devam... Babanız.

DOĞUM — Yenicami kapısında babası anası meçhul bir yavru dünyaya gelmiştir. Bulundu adı konan yavruya uzun ömürler dileriz.

«O daireye para kazanmaya değil, İlyas efendiyi mutsuz etmeye gelmişti sanki!...»

Yürümeye başladılar... İlyas efendi:

— Ama Yakup bey, baksana bana özel bir ilgi gösteriyor bu kız! dedi.
— Sana öyle geliyor kardeşim, sana öyle geliyor. Ben hiç de öyle bir şey sezemedim. Yahu bırak şu kaltağı diyeceğim ha! Bak dalgana yahu. Hem sen evlenmek istiyorsan, şimdi yengene sorarız, şöyle bildiği, arlı namuslu kızlardan, değil mi ya? Ne yapacaksın böyle hoppayı?...

Yakup bey, oysa ki sık sık: «Ne yapsın seni yahu o kız?» demek istiyordu ama, zaten dertli olan İlyas efendiyi biraz daha dertlendirmek istemiyordu...

Yakup beylerin evine geldiler. Daha kapıdan çocuklar babalarının paçalarına sarıldılar. Sarı saçlı, zayıf zayıf çocuklardı bunlar. Kızların üzerinde ince birer basma, ayaklarının da sandalet vardı.

Yakup bey:

— Gir, gir, dedi.

Sonra karısına selendi:

— Hanım, bak bir misafir var. İlyas efendiyi getirdim...

Kadın, İlyas efendinin gelişinden biraz huzursuz oldu. Çünkü, akşam yemekleri hem misafir önüne çıkacak yemeklerden değildi, hem de kendilerine göreydi.

Bunu sezen Yakup bey:

— Misafir umduğunu değil, bulduğunu yer, dedi.

Ama nedense kadınların bulmakla ummakla pek ilgileri yoktu. İsterlerdi ki misafirlerine en iyisini yedirsinsin, en iyisini ikram etsinsin.

Kadın:

— Hoşgeldiniz kardeşim, dedi.

Yakup beyin karısı, Yakup beyden çok yaşlı gösteriyordu. Belki aynı yaşlardaydılar, belki de kadın, Yakup beyden daha gençti. Ama çocuklar, ama yokluk, ama Mehmedinkini Ahmet'e uyduracağım, Ayşe'ninkini Fatma'ya uyduracağım telâşları vakitinden evvel ihtiyarlatmıştı kadıncağızı. Kimbilir, belki zamanında güzeldi de bu kadın. Kalkık bir burun vardı, sonra kirpikleri uzun uzundu. Ama elleri, erkek elleri gibiydi, üstelik şişti de şimdi...

Kocasına sitem etti:

— Madem misafir getireceksin insan haber vermez mi? dedi.

— Aman hanım sen de!...

İlyas efendi:

— Benim için hiç rahatsız olma yin, dedi.

Kadın mutfağa geçti. Biraz sonra da kocasını çağırdı. Beş dakika ko-

İLYAS EFENDİ

MUZAFFER İZGÜ

nuşmadan sonra beş yumurta almayı karar verdiler. Biraz da pilâv vardı yanına, sonra bir de salata uydururlardı...

İlyas efendi iştahsız yedi. Kadın, İlyas efendinin iştahsızlığını, yemeklerinin beğenilmediğine verdi. Her neyse, yemekten sonra bir de çay pişirdi.

Ufak memur çocuğu değil mi bunlar, mama yerine çaya eklemek doğrayarak büyütülmüşlerdi.

— Anne, bize de çay, dediler.

Onlara da paşa çayı yapıldı... Kadın, elinde bir şey dikmekle meşguldü. Ya küçüğe bozma bir don, ya da büyüğe bozma bir ışık...

İlyas efendi, gözücuyla evin eşyalarına baktı. Demek ki kendisi de evlense bunlar gibi eşyaları olacaktı. Köşede bacağının biri oynayan sarı bir masa, yanında iki tane arkalıksız iskemle. Bir yükük, yükükte yatakları. Yerde bir kilim. Duvarlarda da Yakup beyin babasının resmi. Zaten evin tek süsü bu burma bıyıklı adamın resmiydi... Bir de üzerinde oturdukları, kâğıttan mı yapılmış yoksa sert talaş parçalarından mı, kurşunu sıksan girmez bir divan...

İçinden:

«Böyle bir evde Remziye acaba kaç gün yaşar?» diye kendi kendine düşündü. Ama, belki de iki gönüllü bir olunca samanlık seyrân olurdu...

Acaba öyle mi?

Biraz da içi buruk kalktı Yakup beylerden... Kız lâfını ne kendi açtı, ne de Yakup bey. Böylesi daha iyi oldu. Bir müddet kendi kendine düşünmek istiyordu... Ama ne yazık ki, sanki dünyadaki tüm kızlar yok olmuşlardı... Bir Remziye vardı. O da o kadar yüksekteydi ki; yetişebilene aşkolsun...

Evine geldi. Pantolonla uzandı yatağa... Sonra yanında Remziye'yi düşündü...

«Sen bakma Yakup beye, zaten onun da gözü var bende» diyordu... «Gözü var gözü...»

«Onun için istemiyor benim beni almanı. Sen söyle bir bana, bak kabul ediyor muyum, etmiyor muyum?»

«Hem bana annem de babam da karışamazlar... Ben gönlümün isteğiyle evlenirim. Evlenecek olan benim, onlar değil...»

«Önce biz konuşur karar veririm. Âdet yerini bulsun diye sen gider beni babamdan istersin...»

«Hem istersen ben evlenmeden de senin olurum... Tarif et evini. Pazar günü sabahleyin dokuzda çıkıp geyim...»

«Yakup bey mi? Kulak asma sen ona. Bizim birbirimize kavuştuğumuz istemiyor. Çünkü, gözü var bende. Şimdi desem ona karını boşa, sana varacağım. Hemen o dakika bakmaz gözünün yaşına, boşar karısını...»

«Ama ben seni seviyorum... Hem öyle çok seviyorum ki... Kimse alamaz seni benim elimden... Evlenelim, hemen yarın evlenelim. İstersen şimdi evlenelim... Kim ne diyecek, evine gideriz, orada evleniriz... Evleniriz...»

Hayâl ne kadar tatlı şeydi!... Hele hele bizden çok uzakta, tutamıyacağımız hayâller... Kurdu hayâlini, yaşadı bulutların ötesinde İlyas efendi ve pantolonla uyudu kaldı...

Uyandığında boğazı ateş gibi yanıyordu. Bir tas su doldurdu, içti. Sonra başını soğuk suyla yıkadı... Kâbustu gördükleri... Rüyasında Remziye'nin bıçaklandığını görmüştü. Hem de Dehri efendi bıçaklamıştı Remziye'yi Kanlı bıçağı elinde:

— Seni kimseye yâr etmem, diye haykırıyordu...

Ondan sonra bir daha da sabaha dek uyku tutmadı... Sabaha dek Remziye'yi düşündü... Acaba bir defacık açsa, evet açsa kıyamet kopmazdı ya. Gurur... İnsanın bir gurur uğruna böyle geceler dolusu sıkıntı çekmesi daha mı iyiydi? O na, dışarda, şurda burda söyledirdi

söylileceklerini... Kendisini yerden yere çalacak değillerdi ya... Hem bir kızın kaç tane nasibi çıkardı, ancak bir tanesine nasip olurdu... Varsın bu talipler içerisinde bir de İlyas efendi bulunsundu...

— Evet ama, nerede söylemeli! diye düşündü...

«Daireden giderken yakalamalı!»

«Olmaz!...»

«Kulağına fısıldamalıydı!»

«O kadar insanın içinde mi?»

Birdenbire:

— Buldum, diye bağırıldı. En iyisi mektup. Evet mektup yazmalı. Hem insan yüzyüze sıkılarak söyleyeceklerini, mektupla daha iyi söyleyebilir... Şimdi bir kâğıt bulmalı. Tertemiz bir kâğıt. Ve hemen yazmaya başlamalı...

Koştı, daireden lâzım olur diye getirmiş olduğu süt beyaz kâğıtlardan bir tane çıkardı. Altına kalın bir kitap koyduktan sonra düşünmeye başladı:

— Acaba başlığına ne demeli? Canım Remziye... Olmaz, pek âdice kaçırıyor. Ruhum sevgili... Ama sevgili değil ki daha... Karanlık gecelerinin parlak yıldızı. Gerçi bu güzel ama, bakalım böyle edebiyattan hoşlanır mıydı Remziye?

İlyas efendi şimdiye dek hiçbir kıza, hiçbir kadına mektup yazmamıştı ki. Aşk mektubu değil, diğer türlü mektup da yazmamıştı kimseye. Hiç kimsesi yoktu...

— En iyisi Remziye hanım, deneliydi...

«Ama bu da pek kuru oluyordu canım!»

Kâğıdın başına bilincizce olarak «Ruhum Remziye» yazıverdi...

Ondan sonra, ilham perilerini içinde bulmuş bir yazar gibi döktürmeye başladı mektubu. Bir sayfa bitti, ikinci sayfayı yazdı... Nesi varsa, neyi duyuyorsa hepsini hepsini bir bir yazdı... Hattâ, intihar edeceğim bile demişti.

Bu intihar kararını mektubu yazarken vermişti... Acaba intihar edebilir miydi? Ederdi belki. Nasıl mektup yazmak cesaretini kendisinde bulabilmişse ki, bu ancak aylar sonra olmuştu, belki bir gün intihar etmek cesaretini de kendisinde bulabilirdi...

O zaman ne olurdu?

Olacak bir şey yoktu Sıkıntıdan kurtulurdu, o kadar...

Mektubu sabahleyin mukaddes bir şeymiş gibi cebinin en gizli köşesinde götürdü daireye. Ve kimsenin görmeyeceği dışarıya çıkararak Remziye'nin dökarının cebine koydu... Ondan sonra çok büyük bir kabahat yapmış gibi yerinde titremeye başladı... Titrediği karşından bile belli oluyordu...

İlk Yakup bey farkına vardı: — N'oluyorsun İlyas kardeşim? dedi.

İlyas efendi daha çok titremeye başladı. Sanki suçüstü yakalanmış gibi.

— Bir şey yok, dedi.

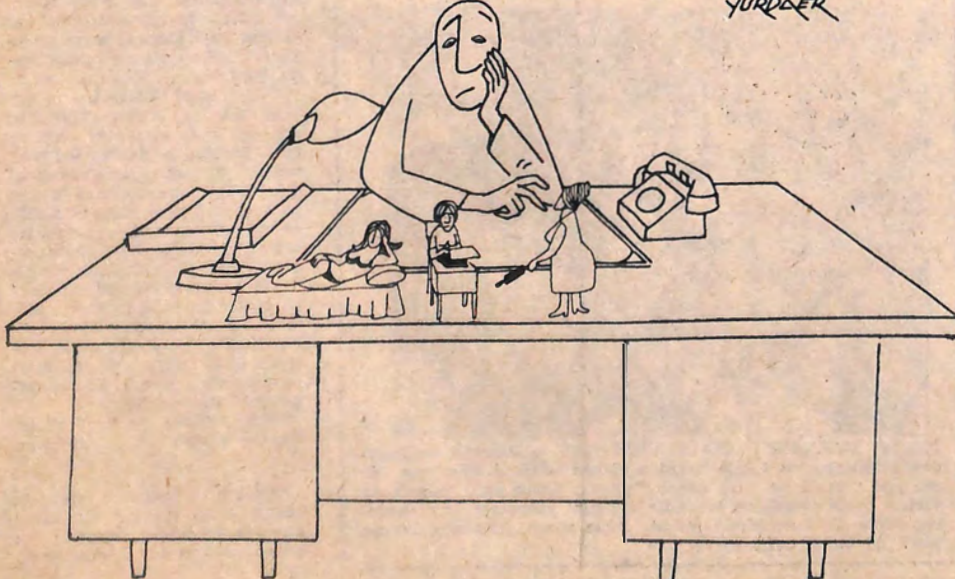
— Ama titriyorsun?

— Ben mi?

— Sen ya... Deminden beri sana bakıyorum...

— Üşütmüşüm galiba...

(Devamı var)

Yazısız

Akbaba

Haftalık Siyasî Mîzah Mecmuası

SAHİBİ :

Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:

Kadri Yurdatap

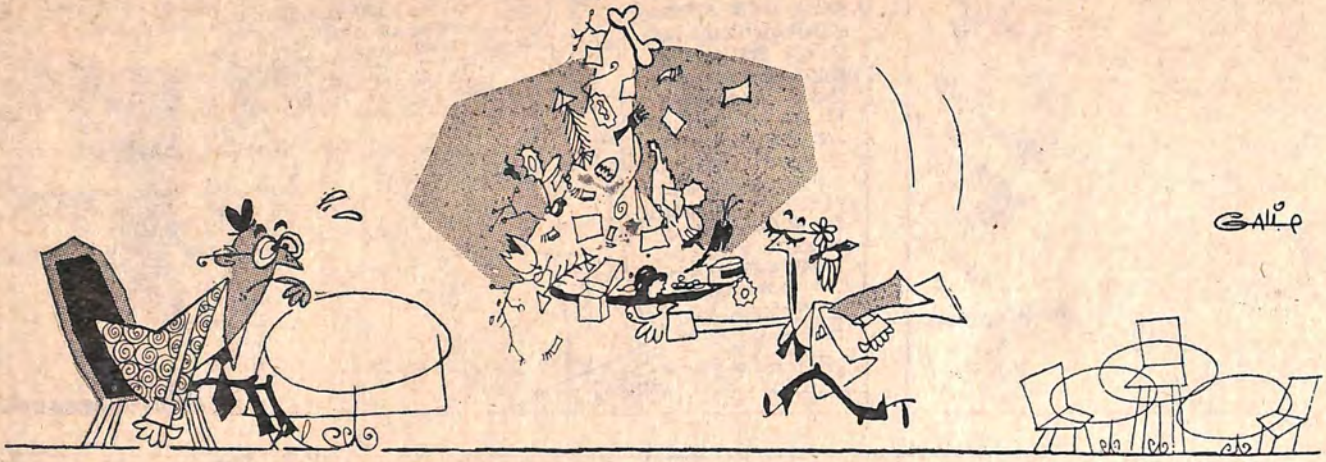
Dizildiği ve basıldığı yer:

Akbaba Matbaası

Sekreter: Selâmi M. Yurdatap

Fiatı: 100 kuruştur.

— Çöp kebabınızı getirdim beyefendi!..

KIRLI mavi tulumunu delecik gibi duran iri göğüslerini görünce, nefesim daraldı. Bu giyim, şimdiye kadar hiçbir benzinciye böylesine yakışmamıştı. Vaat dolu bakışlarını gözlerime diken sarışın yaratık:

— Doldurayım mı? diye sordu.

Hiçbir şey düşünmeden:

— Evet, dedim.

Sevimli bir gülümsemeyle teşekkür etti.

— Arabanız çok kirlenmiş.

Ona bakmaktan arabayla ilgilenemiyordum

ki...

— Öyle, diye mırıldandım.

— İsterseniz içeri buyurun... Siz bir bardak içki alana kadar, kardeşim temizler.

Bir kaç metre ilerimizde duran iri kıyım delikanlının, kocası olmasından korkuyordum. Kardeşi olduğunu öğrenince, uçarcasına daldım içeri. Bebek yüzü kız, bir ev kokteyli hazırladı bana:

— Buna, Mirna ismini koydum, diye ekledi.

Yüzü kızardı ve sonfa atom bombası sırlarını açıklar gibi fısıldadı:

— Anlayacağınız kendi ismini verdim kokteyline...

Ona da bir bardak Mirna ismarlamaktan başka bir şey gelmedi elimden. Kirlil bir tulum içinde dahi olsa güzelliğinden hiçbir şey kaybetmeyen bu çok güzel vücuda dalmış, hayaller kuruyordum. Fakat hayallerimi yardı bırakan bir klakson sesiyle yerinden fırladı Mirna:

— Gidip bakayım, dedi. Beni beklerken istediğiniz kadar Mirna içebilirsiniz.

Mirna'nın sahibisini tercih ederdim ama, bunu ona nasıl söyleyebilirdim? Az sonra benim yapımda bir delikanlıyla döndü. Yeni gelen müşteriye de kendi yaptığı Mirna'yı ikram ederken içeri giren kardeşi, kocaman mendiliyle terlerini kurularken:

— İşiniz tamam mösyö, dedi.

Sonra bakışlarını ellerimizdeki bardaklara dikip devam etti:

— Hava da amma sıcak ha...

Üstü kapalı olarak bir Mirna da o istiyordu anlaşılan. İçkisini ismarladım, bardakları tokuşturduk ve son derece tuzlu olan hesabı gözümü kırpmadan ödedim. Avrupa'da bir Mirna kaçır bilmiyordum ama, Teksas'ın bu kaybolmuş köşesinde üstüste içtiğim ve ikram ettiğim Mirnaların parası ile bir aylık benzin alabiliyordum her halde.

Beni kapıdan uğurlayan Mirna:

— Yine görüşmek üzere, diye gülmüştü.

Bir gün elbet yine görüşecektik. Belki de en kısa zamanda...

— Evet, dedim. Yine görüşmek üzere...

— Nasıl, dedi gittiğiniz yerleri beğendiniz mi?
— Pek beğendiğimi söyleyemem, dedim. Yalnız, müşteriye hoşça vakit geçirmek için ne yapacağımı bilmeyen, eliyle hazırladığı kokteyle kendi isimlerini veren bayan benzincileri yok mu, onlar unutulur gibi değil işte!

Bizim yazar güldü:

— Mirna'dan bahsediyorsun değil mi?

— Nereden anladın?

İyice gülmeye başladı:

— O çevrede sadece kadın benzinci olarak Mirna vardır da ondan.

— Diğer benzinciler?...

— Böyle bir tuzak akıllarına gelmediği için onlar sinek avlarlar.

— Tuzak mı?

— Elbette... Mirna'nın kocası tarafından kurulan tuzak.

İyice aptallaşmıştı:

— Yanındaki iri kıyım erkek, kardeşi değil mi?

— Yoo... Kocası.

— Peki, karı koca ne yapıyorlar o Allahın çölünde?

— Ne yapacaklar... Bir kardeş ve bir Mirna kokteyli numarasıyla yoldan geçen bütün otomobilli müşterileri yoluyorlar!

Yolunan kazlar arasında ben de bulunduğum için kızardım. Önemsememiş bir pozla sordum:

— Ya araba kullanan bir kadınsa?...

— O zaman rolleri değişiyorlar, dedi bizim arkadaş. Mirna arabanın eksiklerini tamamlıyor, kardeşi rolünü oynayan kocası, içeride bayan müşterilere, kendi ismini verdiği Frank kokteyliyi hazırlıyor!

Bill Blondy'den çeviren:

Süheylâ AYKUT

TATLI SERT AİLESİ

çizen: ZEKİ

MİLLETLER GÜLÜYOR

Şerefe

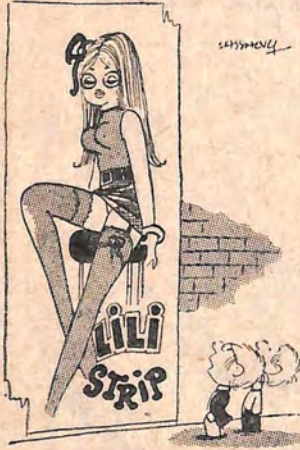
Barmen, iki bardak içki ısmarlayan adama sordu:

— Merakımı hoş görünüz müşö... Her gece yalnız geldiğiniz halde neden iki bardak içki istiyorsunuz?

— Merak edecek ne var bilmem ki, diye gülümsedi beriki. İlk bardağı çektiğim zaman bambaşka bir erkek oluyorum. İşte o zaman ikinci bardağı alarak, bunu da o bambaşka erkeğe ısmarlıyorum!

Mucize

Bir gün önce ölen amcasının mirasına konan genç, şu telgrafla durumu arkadaşına bildirdi: «Dünden beri amcam da, ben de, daha iyi bir hayata başladık.»

— Lili varken, Miki filmine gidilir mi, enâyî!..

Tutumlu kadın

Partinin en geveze kadınıni işaret eden adam, arkadaşına sordu:

— Tanıyor musunuz?

— Evet, dedi beriki. Çok güzel bir kadındır, fakat bazı önemli kusurları vardır. Çok tutumludur. Öyle ki, kendine ait olan bir şeyin eskimesine katıyen göz yummaz. Yıpranmasın diye bir giydiği elbiseyi bir daha giymez, bir kere kullandığı çantayı bir daha kullanmaz. Hattâ kocasını bile yıpratmamak için elinden geleni yapar.

— Hayret! Peki, ne yapıyor?

— Ne yapacak, her gün başka bir erkek değiştiriyor!

FÜZE SAVUNMA SİSTEMİ!

Kötü oyuncu

Kır kahvesinin bir masasında köpeğiyle karşılıklı oturmuş, önündeki satranç tahtasına bakarak kara kara düşünüp duruyordu. Durumu gören müşterilerden biri merakla sordu:

— Pardon müşö... Köpeğiniz

gerçekten satranç oynamasını biliyor mu?

Sıkışan Şah'ını kurtarma çareleri arayan adam, dalgın dalgın cevap verdi:

— Biliyor sayılmaz. Henüz üç iki galibim!

Sopalı melekler

Duvarı büyük bir tablo, tabloda ellerindeki âsâlarla dolaşan melekler vardı. Tabloya uzun uzun bakan çocuk, arkadaşına:

— Annemin gerçek bir melek olduğuna şimdi daha çok inanıyorum, dedi.

Arkadaşı sordu:

— Neden?...

— Tıpkı melekler gibi, o da babamı her akşam elinde bir sopayla karşılıyor da, ondan.

Kutlama

Dilenci, kapısını çaldığı kadına:

— Allah rızası için bir pasta parası verir misiniz? diye yalvardı.

— Ne biçim dilenış bu? diye söylendi kadın Ekmek parası yerine pasta parasını nereden çıkardı?

Ellerini oğuşturdu dilenci:

— Bugün benim doğum günüm de...

— 7 numaradaki hasta gittikçe iyileşiyor doktor bey!...

Gönül postası

Bir kadın dergisinin yazı işleri müdürü, «Gönül Postası» sütununa bir genç kız tarafından gönderilen şu mektubu aldı: «Her randevuya gidişimde nişanımı saçı sakahna karışmış buluyorum. Ne yapmamı tavsiye edersiniz?»

Yazı işleri müdürü, bir sonraki sayının aynı sütununda genç kıza şu cevabı verdi: «Buluşma yerinize sözleştiğiniz saatte gitmeye çalışınız!»

Bildiri

Bahçe duvarında «Köpeğe dikkat» yazan evin kapısını korkuyla çaldı. Fakat kapı açılıp, ev sahibinin yanında duran uysal bakışlı minni köpeği görünce içi rahatladı:

— «Köpeğe dikkat» yazısını bu minik için mi koydunuz? diye sordu.

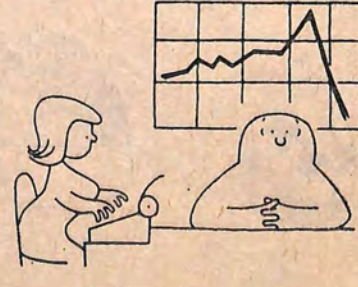
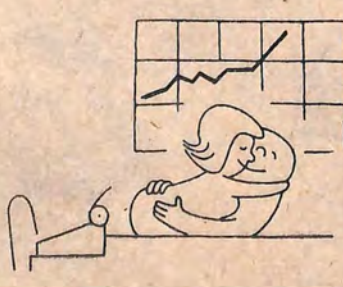
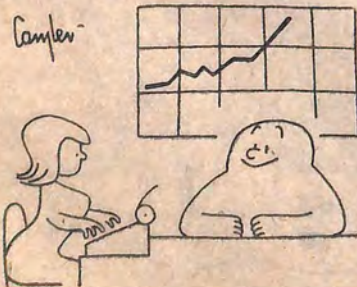
— Evet, dedi ev sahibi.

— Isırma huyu var mı?

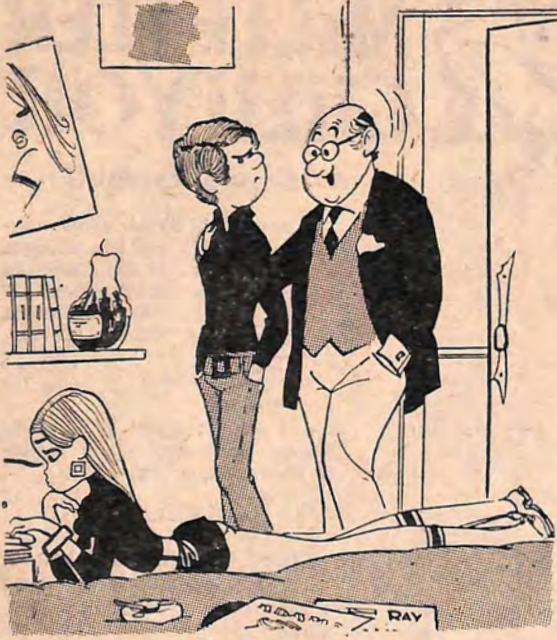
— Yok canım, ekmek bile yiyemiyor henüz.

— Evinize gelenleri «Köpeğe dikkat» diye uyarmanız neden?

— Neden olacak birader, dalgınlıkla üstüne basmasınlar diye...

Yazısız

— BAK ÖĞLÜM, KÜÇÜKLÜĞÜNDE SANA
ATTIĞIM BÜTÜN TOKATLARI UNUT VE
ŞİMDİ BENİ BİR ARKADAŞINMIŞIM GİBİ
KABUL ET !.

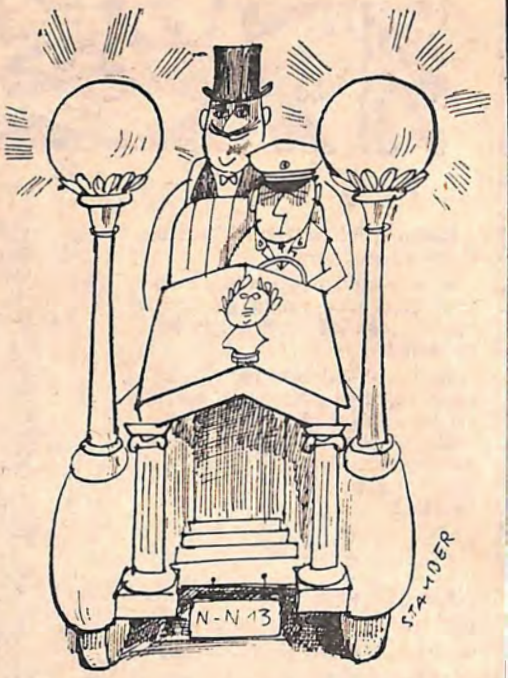

— MÖSYÖ POL, HANIM BANA SADECE YATA-
ĞINIZDA KAHVALTI İKRAM ETMEMİ
SÖYLEMİŞTİ !.

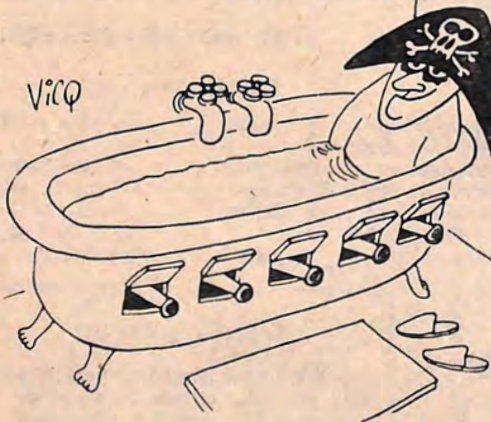
Dünya Kat'katür'leri

YAZISIZ

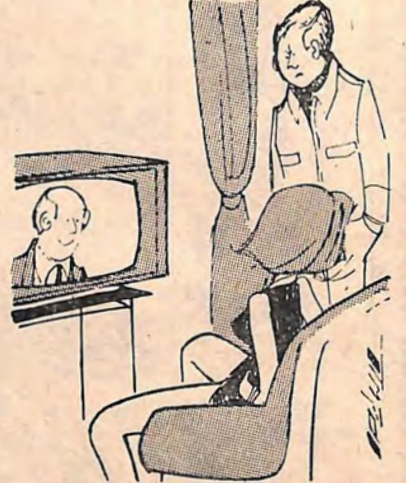

SALTANAT ARABASI !..

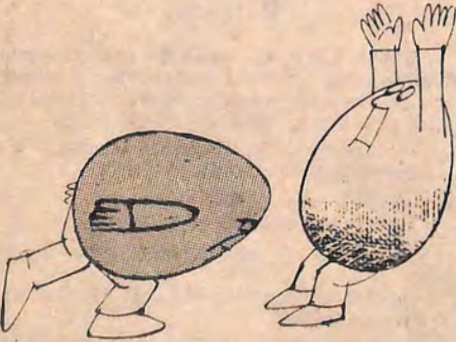

VİCQ

YAZISIZ

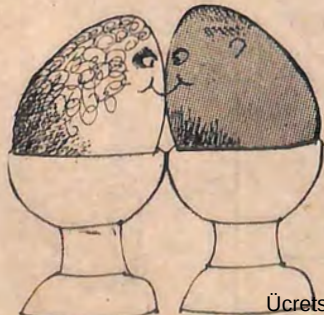

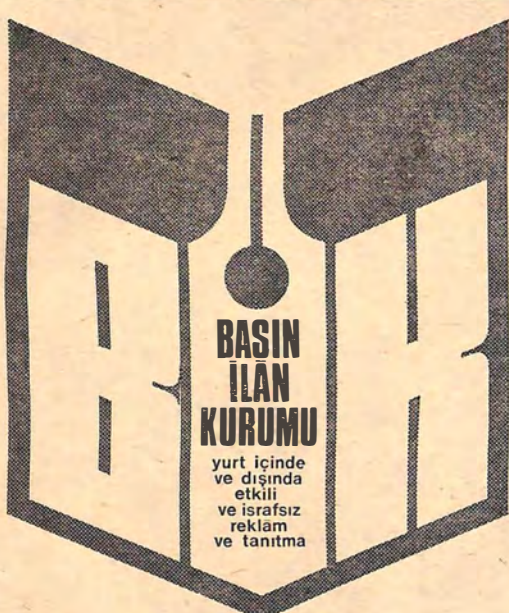
— RİÇA EDERİM, OTURUŞUNA
DİKKAT ET !..

YAZISIZ

5 yazısız yumurta..

**BASIN
İLAN
KURUMU**
yurt içinde
ve dışında
etkili
ve israfsız
reklam
ve tanıtma

Yayın organları hakkında bilgi sağlanır • Eskiz ve program hazırlanır
Objektif tavsiyelerde bulunulur • Tespit edilen programlar titizlikle
yürütülür.

Cağaloğlu, Türkocağı Cad. no. 1, kat: 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01, İstanbul

(Basın : 60485 — 66)

Akhaha

Renk renk, pırıl pırıl bir İLÂVE hazırladı

Akhaba gelecek hafta hem ilâveli, hem 5 renklidir. Bu fevkalâde sayıda size birbirinden güzel hikâyeler, fıkralar, şiirler, karikatürlerle:

*Sahifeler dolusu neşe ve
nükte dağıtacağız.*

AKBABA'nın BÜYÜK YENİLİĞİ

Bütün kalemlerimizin, bütün fırçalarımızın günlerce çalışarak hazırladığı bu

Büyük Yenilik

GELECEK HAFTA 5 RENKLİ İLÂVELİ SAYIMIZDA

Akhaba'nın bu fevkalâde özel sayısını şimdiden gezetecinize tembih ediniz.

Akhaha

(Ak. : 68)

**Şansınız
Başarıınız
ve İstikbaliniz,
Türkiye Vakıflar
Bankasında
açtıracağınız
hesapla
Gerçekleşir.**

TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI

(Basın : 20519 - A - 60405 — 67)

Akhaba

Haftalık Siyasî Mızah Mecmuası

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:
Akhaba Matbaası
Sekreter: Selâmi M. Yurdatap

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer Caddesi,
No. 8-10, Daire: 3. İstanbul
Telefon : 22 18 11

İLAN FİYATI : Kapak içi, santimi 25 lira, iç sayfalar 40 liradır.

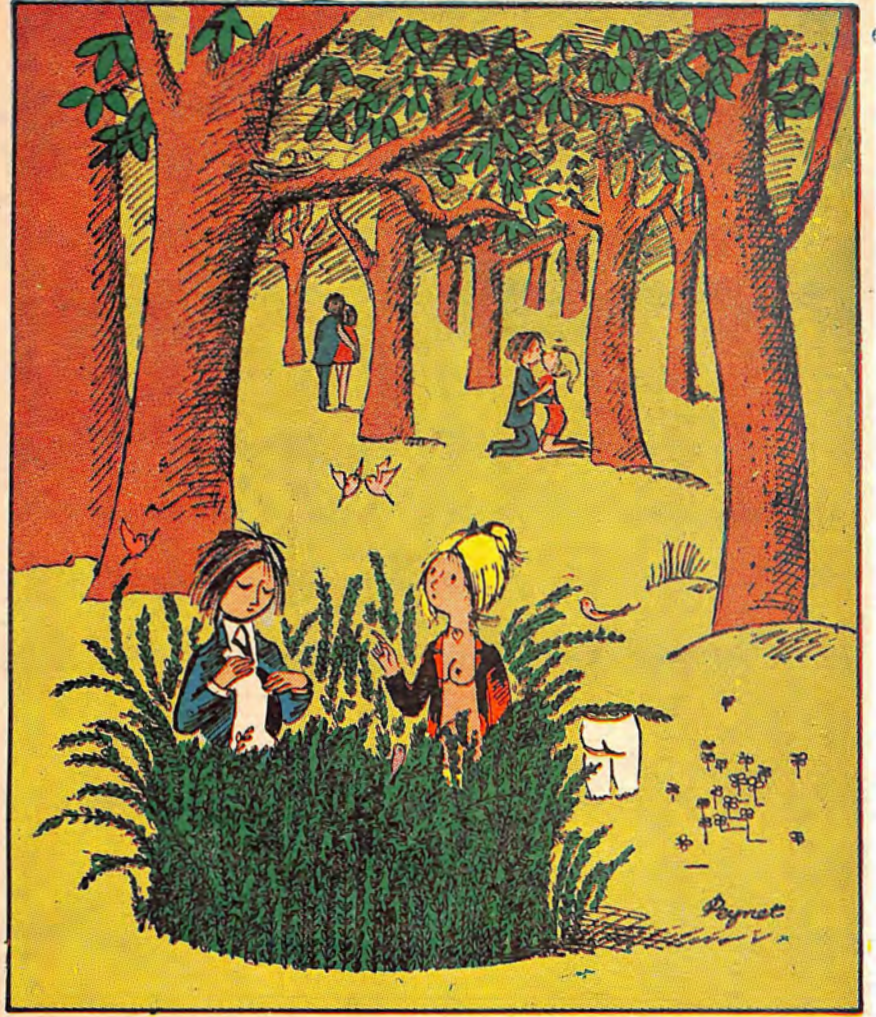
Fiyatı : 100 kuruştur.

Bu gazete Basın ahlakı yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

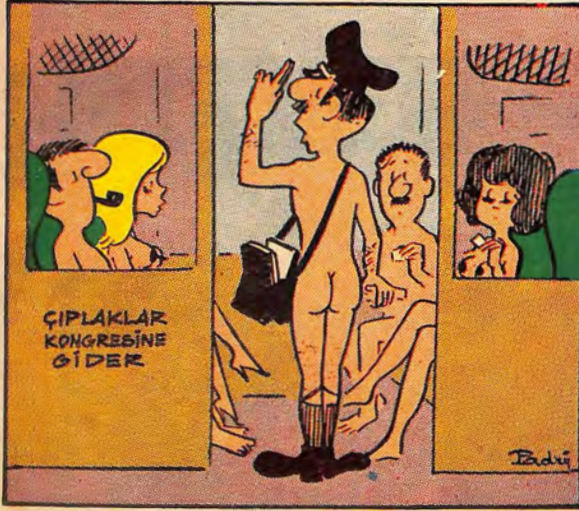
AKHABA

- ÇEK ŞU ÖRGÜNÜ YAHU . MANZARAYI GÖREMİYORUM '

- İSMİNİZ NEYDİ ?..

- KONTROOL !..

-BU GECE HANGİ ÇİFTİ TAKMAMI İSTERSİN ?..

- TENİNİ ŞEFTALİYE BENZETTİ HER HALDE ONDAN SOYUYOR !..